

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Διαπανεπιστημιακό - Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

*«Συμβουλευτική Ψυχολογία
και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση,
την Υγεία, την Εργασία»*

Οδηγός και Κανονισμός Σπουδών
2013-2015

Οδηγός και Κανονισμός Σπουδών

2013-2015

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ.

Γενικό Πλαίσιο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	8
Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	8
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	8
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία	8
Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	9
Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης	9
1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ»	11
1.1 Εισαγωγή	11
1.2 Αντικείμενο - Στόχοι του ΠΜΣ	11
1.3 Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών	12
1.4 Όργανα Διοίκησης	12
1.5 Υποστήριξη του ΠΜΣ και των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών.	13
1.6 Επιλογή Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Φοιτητριών.	14
1.7 Βιβλιοθήκες.	16
1.8 Πόροι – Υποτροφίες.	17
1.9 Επικοινωνία με μέλη ΔΕΠ και Διδάσκοντες/ουσες του ΠΜΣ.	17
2. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	19
2.1 Δομή του Προγράμματος Σπουδών	19
2.2 Διδακτικές Μονάδες	20
2.3 Πρόγραμμα Μαθημάτων	21
2.4 Εργαστήρια	23
2.5 Πρακτική άσκηση	23
2.5.1. Ελοπτεία	25
2.6 Προσωπική ανάπτυξη	26
2.7 Διεπιστημονικά Σεμινάρια	26
2.8 Φάκελος Αξιολόγησης	26
3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ	30
3.1 Ακαδημαϊκές υποχρεώσεις των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών και Πρόγραμμα Φοίτησης.	30

3.2 Υποχρεωτική παρακολούθηση	30
3.3 Το ακαδημαϊκό έτος	30
3.4 Εγγραφές	30
3.5 Σύμβουλος Καθηγητής	30
3.6 Αναστολή σπουδών	31
3.7 Δηλώσεις μαθημάτων	31
3.8 Χρόνος κατάθεσης της ΜΔΕ	31
3.9 Αποφοίτηση.	32
3.10 Αξιολόγηση του ΠΜΣ.	32
3.11 Αξιολόγηση – Βαθμολόγηση των Μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.	33
4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	36
<u>ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ</u>	36
• Σύγχρονες προσεγγίσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας	36
• Μεθοδολογία Έρευνας I (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων).	38
• Ψυχοπαθολογία	40
• Η Συμβουλευτική σχέση. Αρχές ηθικής και δεοντολογίας	42
• Πολυπολιτισμική Συμβουλευτική	43
• Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Υγεία	45
• Διαγνωστική εκτίμηση	47
• Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 1	50
	52
<u>ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ</u>	
• Συμβουλευτική ομάδας- Τεχνικές παρέμβασης	52
• Μεθοδολογία έρευνας 2 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων)	54
• Συμβουλευτική ζευγαριού και οικογένειας- Τεχνικές παρέμβασης	56
• Διάγνωση και αξιολόγηση	58
• Η Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση	60
• Νέες τεχνολογίες και Συμβουλευτική	62
• Εφαρμογές της συμβουλευτικής στο χώρο της εργασίας- Επαγγελματική Συμβουλευτική/ Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας	63
• Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 2	66
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2013-2014	68
• Διπλωματική εργασία- Μορφή	69

Γενικό Πλαίσιο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Οι σπουδές στα Δημόσια Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης πιστοποιούνται από το Υπουργείο Παιδείας. Τα Πανεπιστήμια είναι αυτοδιοικούμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, με ακαδημαϊκή ελευθερία, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας και αποτελούνται από Σχολές και Τμήματα. Κάθε Τμήμα χορηγεί αντίστοιχο πανεπιστημιακό πτυχίο. Τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών έχουν θεσμικά κατοχυρωμένη δικαιοδοσία να απονέμουν πτυχία.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Τα Πανεπιστήμια έχουν την αρμοδιότητα για: (α) το σχεδιασμό και την οργάνωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) και (β) τη χορήγηση και την πιστοποίηση των μεταπτυχιακών τίτλων και Διδακτορικών Διπλωμάτων. Η πιστοποίηση της επιτυχούς ολοκλήρωσης των μεταπτυχιακών σπουδών και ο τύπος και ο χαρακτηρισμός των απονεμόμενων μεταπτυχιακών τίτλων και των Διδακτορικών Διπλωμάτων καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΠΜΣ ή του κάθε πανεπιστημίου. Ο έλεγχος της ποιότητας και του επιπέδου των παρεχομένων σπουδών γίνεται όπως ορίζεται από τη νομοθεσία.

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών ιδρύθηκε το 1837 και αποτελεί το πρώτο Ίδρυμα Ανώτατης Εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Έχει μεγάλο αριθμό φοιτητών, καθηγητών και γνωστικών αντικειμένων σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το Πανεπιστήμιο αποτελείται από τριάντα έξι (36) Τμήματα, κατανεμημένα σε οκτώ (8) Σχολές. Στα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργούν σήμερα εκατόν εννέα (109) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών. Επίσης, λειτουργούν πληθώρα ερευνητικών εργαστηρίων και κέντρων, καθώς και επτά (7) Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα.

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών αναπτύσσει διεθνείς δραστηριότητες και συνεργασίες με διακεκριμένα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα άλλων χωρών. Συμμετέχει σε διεθνή επιστημονικά δίκτυα, διεθνείς εκπαιδευτικούς οργανισμούς, ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και προγράμματα νέας ελληνικής γλώσσας για ξένους.

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία

Τα πρώτα πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά Τμήματα ιδρύθηκαν στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ιωαννίνων, Θράκης και Κρήτης. Η οργάνωση όμως και η έναρξη της λειτουργίας τους πραγματοποιήθηκαν σταδιακά, αρχίζοντας από το έτος 1984-1985. Το Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Αθηνών άρχισε να λειτουργεί το 1987-1988 και οι πρώτοι φοιτητές/τριες αποφοίτησαν το 1991.

Το φθινόπωρο του 1997 μετονομάστηκε σε Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία (Τ.Ε.Α.Π.Η.).

Το Τ.Ε.Α.Π.Η. είναι ένα από τα πανεπιστημιακά Τμήματα με το προνόμιο να προσφέρει το πτυχίο του συγκεκριμένη επαγγελματική προοπτική. Καλλιεργεί την επιστημονική παιδεία και μέσω αυτής διασφαλίζει την κατάρτιση τη σχετική με το επάγγελμα του/της παιδαγωγού προσχολικής ηλικίας. Η σύνθεση επιστημονικής γνώσης και επαγγελματικής κατάρτισης ή, με άλλους όρους, θεωρίας και πράξης είναι βασική αρχή του Τμήματος.

Το Τμήμα έχει αναπτύξει σημαντικές διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες. Συμμετέχει σε τέσσερα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (Δ.Π.Θ.) ιδρύθηκε τον Ιούλιο του 1973 με το Νομοθετικό Διάταγμα υπ' αριθ. 87 της 27 Ιουλίου 1973, και ξεκίνησε την λειτουργία του το ακαδημαϊκό έτος 1974-1975. Ονομάστηκε "Δημοκρίτειο" προς τιμήν του αρχαίου Έλληνα φιλοσόφου Δημόκριτου, ο οποίος καταγόταν από την πόλη Άβδηρα της Θράκης. Η διοίκηση του ΔΠΘ έχει ως έδρα της την Κομοτηνή, η οποία είναι η πρωτεύουσα της Διοικητικής Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Το ΔΠΘ παίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της εθνικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της περιοχής της Θράκης και συμβάλλει στο υψηλό επίπεδο των σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Στο ΔΠΘ λειτουργούν σήμερα οκτώ Σχολές και δεκαοκτώ Τμήματα σε τέσσερις πόλεις της Θράκης –στην Κομοτηνή, στην Ξάνθη, στην Αλεξανδρούπολη και στην Ορεστιάδα. Επίσης λειτουργούν είκοσι επτά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκ των οποίων τα έξι είναι δια-ΐδρυματικά. Συνολικά στο ΔΠΘ φοιτούν 19.109 προπτυχιακοί φοιτητές και 3,650 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες.

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης

Το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης συγκροτήθηκε τον Ιούνιο του 2013 (Π.Δ. 86/2013, ΦΕΚ Α'124/3.6.2013), ύστερα από συγχώνευση του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης (Π.Δ.304/1994, ΦΕΚ Α'163) με το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης (Π.Δ. 21/2009, ΦΕΚ, Α' 42) στο πλαίσιο του Σχεδίου «Αθηνά» για την αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας. Εντάχθηκε στη Σχολή Κοινωνικών Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών (Π.Δ. 86/2013). Η δομή του νέου τμήματος εγκλείει δυο διακριτές εισαγωγικές κατευθύνσεις Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης, ενώ η πρώτη εξ αυτών εγκλείει και δυο κατευθύνσεις προχωρημένου εξαμήνου, της Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής και της Κοινωνικής Εργασίας. Αποστολή του είναι να καλλιεργεί και να προάγει την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα και να καταρτίζει ειδικούς διοίκησης, σχεδιασμού και

αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικούς λειτουργούς.

Μεταπτυχιακές σπουδές προσφέρονται από την εισαγωγική κατεύθυνση Κοινωνικής Διοίκησης ως συνέχεια του αρχικού Τμήματος (Κοινωνικής Διοίκησης) που λειτούργησε από το ακαδ. έτος 1996-1997 στην Κομοτηνή (Π.Δ. 304 /1994) ως και το 2012-2013. Η ίδρυση του είχε καλύψει το κενό που υπήρχε στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση στους τομείς της Κοινωνικής Πολιτικής/Διοίκησης και της Κοινωνικής Εργασίας. Είναι το πρώτο και παραμένει μοναδικό Τμήμα που παρέχει στη χώρα μας πανεπιστημιακή εκπαίδευση στην Κοινωνική Εργασία. Μεταπτυχιακές σπουδές διδακτορικού επιπέδου προσφέρονται αδιάλειπτα από το 2000-2001, και δυο προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου από το ακαδ. έτος 2009-2010.

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

«ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ»

1.1 Εισαγωγή

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών « Συμβουλευτική ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» εγκρίθηκε το 2008 (ΦΕΚ 2455/ 2-12-2008) και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2009-10. Το πρόγραμμα αυτό ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Διοικείται από Ειδική Διατμηματική Επιτροπή.

Βασική επιδίωξη του Προγράμματος είναι η προσφορά υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών λαμβάνοντας υπόψη τους νέους επιστημονικούς προβληματισμούς και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και της ελληνικής κοινωνίας για εξειδικευμένες γνώσεις σε συγκεκριμένους τομείς της ψυχολογίας, της κοινωνικής εργασίας και της εκπαίδευσης.

Η αναγκαιότητα ενός μεταπτυχιακού προγράμματος στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική εδράζεται σε τρεις βασικούς λόγους:

- α) Στη θέση και στη σημασία που αποκτά όλο και περισσότερο η Συμβουλευτική Ψυχολογία και η Συμβουλευτική μέσα στο corpus της Ψυχολογίας, αλλά και ευρύτερα των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών.
- β) Στην πρωταγωνιστική εμπλοκή της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας στην πολυπολιτισμική πραγματικότητα του σύγχρονου κόσμου και στην ολοένα επεκτεινόμενη και εμβαθυνόμενη παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και της κοινωνίας.
- γ) Στην επείγουσα προτεραιότητα του να αποκτήσει και η χώρα μας μια πολύτιμη ειδίκευση.

1.2 Αντικείμενο – Στόχοι του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» έχει ως αντικείμενο τη διδασκαλία, την έρευνα, τη μελέτη και την εφαρμογή μεθόδων για θέματα συμβουλευτικής με στόχο την επαγγελματική εξειδίκευση-κατάρτιση. Οι προσεγγίσεις της συμβουλευτικής έχουν διεπιστημονική βάση, η οποία εξελίσσεται ενταγμένη σε μια ομάδα συναφών επαγγελματιών που βασίζονται στη διαπροσωπική επικοινωνία. Οι εφαρμογές της Συμβουλευτικής στα πεδία της ψυχολογίας, της κοινωνικής εργασίας, της παιδαγωγικής και άλλων κοινωνικών επιστημών εστιάζουν στην προώθηση του «ευζήν» και την υποστήριξη των ατόμων που είναι αποδέκτες τους (συμβουλευόμενοι), στο να επιλύσουν τις δυσκολίες και τα προβλήματα τους, να διαχειριστούν επιτυχώς καταστάσεις κρίσης που αντιμετωπίζουν και να αγωνιστούν για να ικανοποιήσουν τους στόχους και τις ανάγκες τους.

Επιδίωξη του Προγράμματος είναι να προσφέρει επιστημονική γνώση και επαγγελματικές δεξιότητες υψηλού επιπέδου για την δημιουργία εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού στη Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική, ευαισθητοποιημένου σε πολιτισμικά ζητήματα.

Ο σχεδιασμός και η οργάνωση του προτεινόμενου ΠΜΣ προσανατολίζονται προς την λογική της παροχής:

- ✓ Θεωρητικής κατάρτισης και τεκμηρίωσης σε θέματα συμβουλευτικής ψυχολογίας και συμβουλευτικής
- ✓ Ερευνητικής εμπειρίας και σχεδιασμό κατάλληλων εργαλείων αξιολόγησης και παρέμβασης
- ✓ Εμβάθυνσης στο διεπιστημονικό προβληματισμό που συνδέεται με την συμβουλευτική προσέγγιση πολιτισμικά διαφορετικών πληθυσμών
- ✓ Προσωπικής ευαισθητοποίησης σε θέματα πολυπολιτισμικής συμβουλευτικής
- ✓ Πρακτικής άσκησης στο σχεδιασμό και την εφαρμογή συμβουλευτικών προσεγγίσεων σε διάφορα εργασιακά πλαίσια.

1.3. Τίτλοι και Διάρκεια Σπουδών

α. Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία» είναι διετές (διάρκεια 24 μηνών) και απονέμει τους ακόλουθους μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών:

- Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις κατευθύνσεις
 - Συμβουλευτική Ψυχολογία
 - Συμβουλευτική

β. Διδακτορικό Δίπλωμα

Η ελάχιστη φοίτηση είναι 3 έτη και η μέγιστη 5 έτη, με δικαίωμα παράτασης κατόπιν απόφασης των αρμοδίων οργάνων.

Μετά την απόκτηση του ΜΔΕ, ο ελάχιστος χρόνος που απαιτείται για την απονομή του τίτλου του διδάκτορος είναι, σύμφωνα με την Υ.Α. Β7/20/17/1/1994 (Φ.Ε.Κ. 55/28.01.1994), τέσσερα (4) εξάμηνα.

1.4 Όργανα Διοίκησης

Το Πρόγραμμα διοικείται από τα ακόλουθα σώματα των οποίων οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τη νομοθεσία–και το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.).

- τις Συγκλήτους των συνεργαζόμενων Πανεπιστημίων
- την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών των Πανεπιστημίων
- Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.), η οποία είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, τον συντονισμό και την εφαρμογή του προγράμματος. Συγκροτείται από εκπροσώπους των Γ.Σ.Ε.Σ. των Τμημάτων που μετέχουν στο Δ.Δ.Π.Μ.Σ., κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του νόμου 3685 (ΦΕΚ 148/16-7-2008).

Οι αρμοδιότητες της Ε.Δ.Ε. ειδικότερα είναι να:

- Ελέγχει την υλοποίηση του προγράμματος σπουδών του Δ.Δ.Π.Μ.Σ.
- Προκηρύσσει την εκδήλωση ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα.
- Εγκρίνει τους νέους μεταπτυχιακούς φοιτητές.
- Αποφασίζει για τα θέματα που αφορούν την απρόσκοπτη λειτουργία του Δ.Δ.Π.Μ.Σ.

Τα οριζόμενα μέλη της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (ΕΔΕ), που συγκροτήθηκε από μέλη των αντίστοιχων Γενικών Συνελεύσεων είναι:

Α) Από το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών:

Διευθύντρια και Πρόεδρος, η Καθηγήτρια Μαρία Μαλικιώση-Λοΐζου

Μέλη: Ευαγγελία Κούρτη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και Καλλιρρόη Παπαδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Β) Από το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης: *Μέλη*: Θεανώ Καλλινικάκη, Καθηγήτρια, Αντωνία Παπαστυλιανού, Καθηγήτρια, Αγάπη Κανδυλάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Συμμετέχουν 2 εκπρόσωποι (ένας από κάθε κατεύθυνση) Μεταπτυχιακών Φοιτητών (Μ.Φ.) που υποδεικνύονται από πλευράς των Μ.Φ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. και Πρόεδρος της Ε.Δ.Ε ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση της Ε.Δ.Ε. Ο/Η Διευθυντής/τρια παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. και του παρόντος εσωτερικού κανονισμού σε όλα τα θέματα και εισηγείται στην Ε.Δ.Ε. προτάσεις για την αποτελεσματική λειτουργία και βελτίωση των υπηρεσιών του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. Επίσης, είναι δυνατόν να εξουσιοδοτείται από την Ε.Δ.Ε. να προβαίνει στη λήψη αποφάσεων για υποθέσεις αναφορικά με θέματα που προσδιορίζονται στη σχετική εξουσιοδοτική απόφαση της Ε.Δ.Ε.

1.5 Υποστήριξη του ΠΜΣ και των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών

Γραμματεία Τ.Ε.Α.Π.Η., (Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Τη διοικητική υποστήριξη του Δ.Δ.Π.Μ.Σ αναλαμβάνει το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και στο Τμήμα αυτό έχει την έδρα της η Γραμματεία του (Κωνσταντίνα Λυκόκα, Ναυαρίνου 13^α, ισόγειο, Τ.Κ. 106 80 τηλέφωνο: 210-3688055).

ιστοσελίδα, www.gcp.ecd.uoa.gr

ηλεκτρονική διεύθυνση: klykoka@ecd.uoa.gr

1.6 Επιλογή Μεταπτυχιακών Φοιτητών και Φοιτητριών

Δικαίωμα συμμετοχής στις διαδικασίες επιλογής έχουν:

1. Για την ειδίκευση στη «Συμβουλευτική Ψυχολογία»

- α. πτυχιούχοι των Τμημάτων Ψυχολογίας Ελληνικών Πανεπιστημίων καθώς και
- β. πτυχιούχοι Τμημάτων Ψυχολογίας αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα.

2. Για την ειδίκευση στη «Συμβουλευτική»:

- α. πτυχιούχοι των Τμημάτων ΦΠΨ με κατεύθυνση ψυχολογία, Κοινωνικής Διοίκησης με κατεύθυνση Κοινωνική Εργασία, Νοσηλευτικής, Παιδαγωγικών και γενικά, Τμημάτων Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών επιστημών των ΑΕΙ της ημεδαπής και των αντίστοιχων τμημάτων της αλλοδαπής, οι οποίοι γνωρίζουν καλά την ελληνική γλώσσα, καθώς και
- β. πτυχιούχοι των Σχολών Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας των Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 12γ του άρθρου 5 του Ν. 2916/01 που προστέθηκε στο άρθρο 25 του Ν. 1401/87(ΦΕΚ 114Α’).
- γ. σε λίγες περιπτώσεις, που καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του προγράμματος, μπορούν να γίνουν δεκτοί πτυχιούχοι και άλλων Τμημάτων (π.χ. άτομα με αξιόλογη εμπειρία και σημαντικό έργο στον τομέα της Συμβουλευτικής, κ.α)

Η επιλογή των εισακτέων βασίζεται:

- α) για όλους τους πτυχιούχους, πλην εκείνων της Ψυχολογίας, στην προϋπόθεση να έχουν διδαχθεί τουλάχιστον τέσσερα βασικά μαθήματα Ψυχολογίας στο πρώτο πτυχίο.
 - β) στη μελέτη των φακέλων υποψηφιότητας,
 - γ) σε γραπτή εξέταση στα γνωστικά αντικείμενα:
 - ✓ Μεθοδολογία Κοινωνικής Έρευνας και
 - ✓ Συμβουλευτική: Θεωρητικές προσεγγίσεις και εφαρμογές
- Τα γραπτά βαθμολογούνται από δύο βαθμολογητές με βάση το πέντε (5) και άριστα το δέκα (10). Σε περίπτωση απόκλισης της βαθμολογίας πέραν των τριών βαθμών, γίνεται αναβαθμολόγηση του γραπτού από τρίτο βαθμολογητή.
- δ) οι υποψήφιοι/ες που θα επιτύχουν στις γραπτές εξετάσεις και των δύο μαθημάτων, θα κληθούν σε προφορική συνέντευξη. Οι συνεντεύξεις γίνονται από Τριμελή Επιτροπή Επιλογής. Στη συνέντευξη συνεκτιμώνται η συνολική συγκρότηση και επιστημονική επάρκεια των υποψηφίων σε σχέση με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ., το κίνητρο και το ενδιαφέρον τους για το πρόγραμμα, καθώς και η έκταση των συναφών δραστηριοτήτων τους. Οι συνεντεύξεις βαθμολογούνται ξεχωριστά από το κάθε μέλος της Επιτροπής. Για να θεωρηθεί επιτυχής η συνέντευξη θα πρέπει να αξιολογηθεί τουλάχιστον με πέντε (5). Προϋπόθεση για την τελική επιλογή είναι οι υποψήφιοι/ες να έχουν περάσει τουλάχιστον με τη βάση στις γραπτές εξετάσεις αλλά και στη προφορική συνέντευξη.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση του Προγράμματος είναι η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Η προκήρυξη για την εισαγωγή νέων φοιτητών και φοιτητριών ανακοινώνεται στις ιστοσελίδες των συνεργαζόμενων Τμημάτων www.gcp.ecd.uoa.gr και www.ecd.uoa.gr καθώς και www.socadm.duth.gr. Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία επιλογής πρέπει να υποβάλουν φάκελο υποψηφιότητας που περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Αίτηση υποψηφιότητας (με φωτογραφία μικρού μεγέθους) σε ειδικό έντυπο, το οποίο μπορούν να προμηθευτούν από τη Γραμματεία του Τ.Ε.Α.Π.Η. ή από τις ιστοσελίδες των συνεργαζόμενων Τμημάτων: www.gcp.ecd.uoa.gr και www.socadm.duth.gr
2. Βιογραφικό σημείωμα το οποίο θα περιλαμβάνει τεκμηριωμένα στοιχεία για τις σπουδές, τη διδακτική, την επαγγελματική και την ερευνητική εμπειρία, τη γνώση της χρήσης Η/Υ και την επιστημονική και κοινωνική δραστηριότητα.
3. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου/ίων ή βεβαίωση της σχολής ή του Τμήματος για την περάτωση των σπουδών τους, συνοδευόμενη από πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας.
4. Βεβαίωση ισοτιμίας πτυχίου από τον αρμόδιο φορέα αναγνώρισης τίτλων (ΔΟΑΤΑΠ) για όσους/όσες προέρχονται από Πανεπιστήμια του εξωτερικού.
5. Επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού κατοχής της αγγλικής γλώσσας και για τους ξενόγλωσσους υποψήφιους/ες πιστοποιητικό κατοχής της ελληνικής γλώσσας.
6. Δημοσιεύσεις και βεβαιώσεις διδακτικής, ερευνητικής ή επαγγελματικής εμπειρίας (*εφόσον υπάρχουν*).
7. Υπεύθυνη δήλωση του/της υποψήφιου/ας ότι μπορεί να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της υποχρεωτικής φοίτησης σύμφωνα με αυτήν τη προκήρυξη και αναλαμβάνει το κόστος των σπουδών για όλα τα εξάμηνα.
8. Δύο συστατικές επιστολές. Οι συστατικές επιστολές πρέπει να φέρουν πρωτότυπη υπογραφή και να υποβληθούν σε κλειστό φάκελο υπογεγραμμένο από τον αποστολέα

Τα δικαιολογητικά που καταθέτουν οι υποψήφιοι/ες θα πρέπει να είναι επικυρωμένα αντίγραφα και δεν επιστρέφονται.

Αιτήσεις υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Ναυαρίνου 13^α, Τ.Χ. 106 80 ισόγειο, τηλ. 210-3688055. Η αίτηση και τα συνοδευτικά έγγραφα δεν επιστρέφονται μετά την κατάθεσή τους.

Η Συντονιστική Επιτροπή του Προγράμματος ενδέχεται να εισηγηθεί στη ΓΣΕΣ να ορίσει κατά περίπτωση συγκεκριμένα μαθήματα από το προπτυχιακό πρόγραμμα του ΤΕΑΠΗ, ως προαπαιτούμενα για τη συμμετοχή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Διδακτορικές Σπουδές

Για την κτήση του Διδακτορικού Διπλώματος γίνονται δεκτοί:

- α. Κάτοχοι ΜΔΕ του παρόντος ΠΜΣ
- β. Κάτοχοι ΜΔΕ συγγενούς γνωστικού αντικείμενου με το παρόν ΠΜΣ της ημεδαπής ή άλλων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν.3685/2008.

1.7 Βιβλιοθήκες

Οι ΜΦ κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους στο Πανεπιστήμιο Αθηνών μπορούν να αναζητήσουν το βιβλιογραφικό υλικό που χρειάζονται για τη συγγραφή των εργασιών τους από τα ηλεκτρονικά περιοδικά και τις βάσεις δεδομένων στις οποίες το Πανεπιστήμιο έχει εξασφαλίσει πρόσβαση. Επίσης το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα λειτουργεί δική του βιβλιοθήκη, με εξειδικευμένα βιβλία στα οποία έχουν πρόσβαση μόνο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Προγράμματος:

Η Βιβλιοθήκη-Αναγνωστήριο Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και Συμβουλευτικής στο ΤΕΑΠΗ, βρίσκεται στην οδό Ιπποκράτους 35, 6^{ος} όροφος, τηλ. 210-3688563

Τέλος, οι ΜΦ μπορούν να χρησιμοποιούν τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Αθηνών καθώς και άλλων Πανεπιστημίων. Οι βιβλιοθήκες έχουν διαφορετική πολιτική δανεισμού και χρήσης του υλικού τους. Ενδεικτικά μόνο, μερικές από τις βιβλιοθήκες που χρησιμοποιούν συχνά οι ΜΦ για τη συγγραφή των εργασιών κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους είναι οι ακόλουθες:

- Βιβλιοθήκη Προσχολικής Αγωγής, ημιόροφος, Ιπποκράτους 33, Αθήνα.
- Βιβλιοθήκη Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, 5ος & 6ος όροφος, Αιόλου 42-44 & Κολοκοτρώνη, Αθήνα .
- Βιβλιοθήκη Δημοτικής Εκπαίδευσης, 3ος όροφος, Χαριλάου Τρικούπη 24, Αθήνα.
- Βιβλιοθήκη Ιστορίας, Φιλοσοφική Σχολή, 6ος όροφος, γρ. 646, Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου.
- Βιβλιοθήκη Παιδαγωγικής, Φιλοσοφική Σχολή, 5ος όροφος, γρ. 536, Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου.
- Βιβλιοθήκη Ψυχολογίας, Φιλοσοφική σχολή, 5ος όροφος, γραφ. 534, Πανεπιστημιόπολη Ζωγράφου.
- Βιβλιοθήκη Παντείου Πανεπιστημίου, Λ. Συγγρού 136, Αθήνα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις βιβλιοθήκες του ΕΚΠΑ βλ. <http://www.lib.uoa.gr/biblio8ikes/alfabhtika/>

- Βιβλιοθήκη Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης στην Κεντρική βιβλιοθήκη (Πανεπιστημιούπολη, Κομοτηνή) <http://www.lib.duth.gr>
- Βιβλιοθήκη ΤΕΑΠΗ και Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (Νέα Χιλή, Αλεξανδρούπολη)

1.8 Πόροι – Υποτροφίες

Οι πόροι του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση την Υγεία, την Εργασία» προέρχονται από τα διδάκτρα που καταβάλλουν οι ΜΦ, από το πρόγραμμα ΣΩΚΡΑΤΗΣ-ΕΡΑΣΜΟΣ, που προβλέπει χρηματοδότηση κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων και από υποτροφίες.

Ανάλογα με τους διαθέσιμους πόρους, το Πρόγραμμα επιδιώκει να εξασφαλίσει οικονομική ενίσχυση σε ΜΦ με τη μορφή έμμισθης μερικής απασχόλησής τους στις δραστηριότητές του.

1.9 Επικοινωνία με μέλη ΔΕΠ και Διδάσκοντες/ουσες του ΠΜΣ.

Αθανασιάδου Χριστίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, cathan@psy.auth.gr

Ανδρουτσοπούλου Αθηνά, PhD, Κλινική Ψυχολόγος - Ψυχοθεραπεύτρια Οικογενειακή Θεραπεύτρια (ECP) athena@androutsopoulou.gr

Γιοβαζολιάς Θεόδωρος, Επίκουρος Καθηγητής Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης giovazolias@uoc.gr

Ίσαρη Φιλία, Επίκουρη Καθηγήτρια Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, Τμήμα ΦΠΨ, Πανεπιστήμιο Αθηνών philia@otenet.gr

Καλλινικάκη Θεανώ, Καθηγήτρια Κοινωνικής Εργασίας, Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης ΔΠΘ. thkallin@socadm.duth.gr

Κανδυλάκη Αγάπη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κοινωνικής Εργασίας, Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης, ΔΠΘ akandila@socadm.duth.gr

Καραδήμας Ενάγγελος, Αναπληρωτής Καθηγητής Κλινικής Ψυχολογίας της Υγείας, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης karademas@uoc.gr

Κούρτη Ευαγγελία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Ψυχολογίας της Επικοινωνίας, ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών ekourti@ecd.uoa.gr

Λεονταρή Αγγελική, Ομότιμη Καθηγήτρια Σχολικής Ψυχολογίας, ΠΤΠΕ, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας leontari@uth.gr

Μαλικιώση-Λοΐζου Μαρία, Καθηγήτρια Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών mmalik@ecd.uoa.gr

Ναυρίδης Κλήμης, Καθηγητής Ψυχολογίας της Επικοινωνίας, Τομέας Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών knav-lpp@otenet.gr

Πανοπούλου-Μαράτου Όλγα, Ομότιμη Καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας, ΤΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Αθηνών maratou@ath.forthnet.gr

Παπαδάτου Δανάη, Καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών dpap@nurs.uoa.gr

Παπαστυλιανού Αντωνία, Καθηγήτρια Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης, ΔΠΘ papastd@gmail.gr

Πομίνι Βαλέρια Κλινική Ψυχολόγος – Ψυχοθεραπεύτρια, Μέλος ΕΕΔΙΠ Ιατρικής Σχολής Παν/μιου Αθηνών vpomini@med.uoa.gr

Σταλίκας Αναστάσιος, Καθηγητής Κλινικής Ψυχολογίας, Τμήμα Ψυχολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο anstal@panteion.gr, astalikas@hol.gr

Στογιαννίδου Αριάδνη, Καθηγήτρια Διαγνωστικών Μεθόδων και Συμβουλευτικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο ariadni@psy.auth.gr

Σωτηροπούλου, Κυριακή, Ψυχολόγος - M.Sc., Ph.D. Επαγγελματικής Συμβουλευτικής. Επιστημονικός συνεργάτης ΚΕΑΕΣ Τομέα Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Τσαμπαρλή Αναστασία, Καθηγήτρια Κλινικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου. tsamparli@rhodes.aegean.gr

Τσαούσης Γιάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχομετρίας, Τμήμα Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης tsaousis@psy.soc.uoc.gr

2. ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

2.1 Δομή του Προγράμματος Σπουδών.

Κάθε ΜΦ υποχρεούται να παρακολουθήσει μαθήματα (θεωρητικού και εργαστηριακού περιεχομένου), να ολοκληρώσει τις ειδικές υποχρεώσεις, και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία.

Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από τις ακόλουθες βασικές συνιστώσες:

- τα υποχρεωτικά (Υ) και επιλεγόμενα (Ε) μαθήματα
- την πρακτική άσκηση με ελοπτεία
- τον Φάκελο Αξιολόγησης
- την προσωπική ανάπτυξη

Το πρώτο έτος οι ΜΦ και των δύο κατευθύνσεων παρακολουθούν τα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα στους χώρους του ΤΕΑΠΗ και ολοκληρώνουν τον πρώτο κύκλο της θεωρητικής τους κατάρτισης. Τα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα των δύο κατευθύνσεων ορίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό του ΠΜΣ.

Το δεύτερο έτος αφιερώνεται στην εκπόνηση των επιμέρους ντοσιέ του Φακέλου Αξιολόγησης τους (Ερευνητικό Ντοσιέ και Ντοσιέ Πρακτικής Άσκησης) και στην πρακτική άσκηση και ελοπτεία σε επιλεγμένα πλαίσια των Τμημάτων που συμμετέχουν στο Δ.Δ.Π.Μ.Σ. Έτσι, ανάλογα και με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των ΜΦ, η πρακτική μπορεί να γίνει στην Αττική, οπότε την ευθύνη για τις πρακτικές θα έχει το Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών και στην Θράκη, οπότε την ευθύνη για τις πρακτικές θα έχει το Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Η οργάνωση των πρακτικών και της ελοπτείας των δύο κατευθύνσεων ορίζεται και αναφέρεται στον εσωτερικό κανονισμό του ΠΜΣ.

Το πρόγραμμα μαθημάτων είναι πιθανό να ποικίλει από έτος σε έτος. Σχετικά με την προσφορά μαθημάτων, η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή του Προγράμματος έχει τη δυνατότητα να κάνει τις αναγκαίες προσαρμογές ώστε να διασφαλίζεται η ομαλή υλοποίηση του προγράμματος. Από το σύνολο των μαθημάτων που περιγράφονται στη συνέχεια, ορισμένα είναι πιθανό να μην διδαχθούν σε κάποιο ακαδημαϊκό έτος. Ο καθορισμός του συγκεκριμένου προγράμματος κάθε ακαδημαϊκού έτους γίνεται με κύριο γνώμονα τη διασφάλιση τόσο της επιστημονικής ελάρκειας του περιεχομένου σπουδών όσο και της ελαρκούς προσφοράς μαθημάτων σε σχέση με τις ανάγκες των ΜΦ.

2.2 Διδακτικές Μονάδες

- Για το Μ.Δ.Ε.

Το Δ.Δ.Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει:

Την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε δέκα (10) μεταπτυχιακά μαθήματα κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα σπουδών (5 στο Α' εξάμηνο και 5 στο Β' εξάμηνο) και δύο εργαστήρια (1 στο Α' εξάμηνο και 1 στο Β' Εξάμηνο). Σε κάθε μάθημα και σε κάθε εργαστήριο αντιστοιχούν 5 ECTS (Ευρωπαϊκές Διδακτικές Μονάδες), έχουν 180 ώρες φόρτο εργασίας για το φοιτητή ή την φοιτήτρια. Σύνολο ECTS για τα δύο πρώτα εξάμηνα: 60 ECTS. (1 ECTS - Ευρωπαϊκή πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί σε 25-30 ώρες φόρτο εργασίας).

Για την ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης στη Συμβουλευτική Ψυχολογία ή στη Συμβουλευτική απαιτούνται 120 ECTS.

Κάθε εξάμηνο σπουδών ισοδυναμεί με 30 ECTS .

Αναλυτικότερα:

Α' εξάμηνο:

Οι ΜΦ παρακολουθούν 5 μαθήματα και ένα εργαστήριο, των 5 ECTS το καθένα. Σύνολο πιστωτικών μονάδων 30 ECTS.

Β' εξάμηνο:

Οι ΜΦ παρακολουθούν 5 μαθήματα και ένα εργαστήριο, των 5 ECTS το καθένα. Σύνολο πιστωτικών μονάδων 30 ECTS.

Γ' Εξάμηνο:

α) Οι ΜΦ πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση και την εσωτερική εποπτεία και λαμβάνουν 7 ECTS. β) Οι ΜΦ πραγματοποιούν την εξωτερική εποπτεία της πρακτικής άσκησης και λαμβάνουν 8 ECTS. γ) Οι ΜΦ καταθέτουν μέρος της έκθεσης διαδικασίας του ντοσιέ πρακτικής άσκησης και λαμβάνουν 3 ECTS. δ) Οι ΜΦ καταθέτουν μέρος της περιγραφής κλινικού περιστατικού του ντοσιέ πρακτικής άσκησης και λαμβάνουν 2 ECTS. ε) Οι ΜΦ εκπονούν μέρος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) που ισοδυναμεί με 10 ECTS.

Σύνολο πιστωτικών μονάδων για το Γ' εξάμηνο 30 ECTS.

Δ' Εξάμηνο

α) Οι ΜΦ πραγματοποιούν την πρακτική άσκηση και την εσωτερική εποπτεία και λαμβάνουν 7 ECTS. β) Οι ΜΦ πραγματοποιούν την εξωτερική εποπτεία της πρακτικής άσκησης και λαμβάνουν 8 ECTS. γ) Οι ΜΦ καταθέτουν την έκθεση διαδικασίας του ντοσιέ πρακτικής άσκησης και λαμβάνουν 3 ECTS. δ) Οι ΜΦ καταθέτουν την περιγραφή κλινικού περιστατικού του ντοσιέ πρακτικής άσκησης και λαμβάνουν 2 ECTS. ε) Οι ΜΦ ολοκληρώνουν και

καταθέτουν την Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ) που ισοδυναμεί με 10 ECTS.

Σύνολο πιστωτικών μονάδων για το Δ' εξάμηνο 30 ECTS.

2.3 Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών περιλαμβάνει τα παρακάτω μαθήματα ανά κατεύθυνση:

α) Κατεύθυνση «Συμβουλευτική Ψυχολογία»

Α' Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

- (ΣΨΥ 1) Σύγχρονες προσεγγίσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας
- (ΣΨΥ 2) Μεθοδολογία έρευνας 1 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων)
- (ΣΨΥ 3) Ψυχοπαθολογία
- (ΣΨΥ 4) Η Συμβουλευτική σχέση. Αρχές ηθικής και δεοντολογίας

Μαθήματα Επιλογής*

- (ΣΨΕ 1) Πολυπολιτισμική Συμβουλευτική
- (ΣΨΕ 2) Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην υγεία
- (ΣΨΕ 3) Διαγνωστική εκτίμηση

Εργαστήριο 1**

- (ΕΣΨ1) Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 1

Β' Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

- (ΣΨΥ 5) Συμβουλευτική ομάδας – Τεχνικές παρέμβασης
- (ΣΨΥ 6) Μεθοδολογία έρευνας 2 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων)
- (ΣΨΥ 7) Συμβουλευτική ζευγαριού και οικογένειας - Τεχνικές παρέμβασης
- (ΣΨΥ 8) Διάγνωση και αξιολόγηση

Μαθήματα Επιλογής*

- (ΣΨΕ 4) Νέες τεχνολογίες και Συμβουλευτική
- (ΣΨΕ 5) Εφαρμογές της Συμβουλευτικής στο χώρο της εργασίας – Επαγγελματική Συμβουλευτική /Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας
- (ΣΨΕ 6) Η Συμβουλευτική στην εκπαίδευση

Εργαστήριο 2**

- (ΕΣΨ2) Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 2

β) Κατεύθυνση «Συμβουλευτική»

Α' Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

- (ΣΥ 1) Σύγχρονες προσεγγίσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας
- (ΣΥ 2) Μεθοδολογία έρευνας 1 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων)
- (ΣΥ 3) Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην υγεία
- (ΣΥ 4) Πολυπολιτισμική Συμβουλευτική

Μαθήματα Επιλογής*

- (ΣΕ 1) Διαγνωστική εκτίμηση
- (ΣΕ 2) Η Συμβουλευτική σχέση. Αρχές ηθικής και δεοντολογίας
- (ΣΕ 3) Ψυχοπαθολογία

Εργαστήριο 1**

- (ΕΣ1) Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 1

Β' Εξάμηνο

Μαθήματα Υποχρεωτικά

- (ΣΥ 5) Συμβουλευτική ομάδας – Τεχνικές παρέμβασης
- (ΣΥ 6) Μεθοδολογία έρευνας 2 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων)
- (ΣΥ 7) Συμβουλευτική ζευγαριού και οικογένειας- Τεχνικές παρέμβασης
- (ΣΥ 8) Η Συμβουλευτική στην εκπαίδευση

Μαθήματα Επιλογής*

- (ΣΕ 4) Νέες τεχνολογίες και Συμβουλευτική
- (ΣΕ 5) Εφαρμογές της Συμβουλευτικής στο χώρο της εργασίας – Επαγγελματική Συμβουλευτική / Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας
- (ΣΕ 6) Διάγνωση και αξιολόγηση

Εργαστήριο 2**

- (ΕΣ2) Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 2

* Οι Μ.Φ. θα μπορούν να επιλέγουν 1 από τα 2 μαθήματα επιλογής ανά εξάμηνο. Τα επιλεγόμενα μαθήματα προσφέρονται εφόσον δηλώνονται από πέντε (5) τουλάχιστον Μ.Φ.

** Η παρακολούθηση των εργαστηρίων είναι υποχρεωτική

Οι αναλυτικές περιγραφές των μαθημάτων παρουσιάζονται στο τελευταίο κεφάλαιο (4) του Οδηγού Σπουδών. Στο πρόγραμμα μαθημάτων ενδέχεται να υπάρξουν τροποποιήσεις.

Οι ΜΦ έχουν την δυνατότητα να παρακολουθούν μαθήματα που προσφέρονται σε άλλα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και είναι συναφή προς το αντικείμενο του προτεινόμενου μεταπτυχιακού προγράμματος, χωρίς διδακτικές μονάδες. Η παρακολούθηση είναι δυνατή μετά από συνεννόηση με τον/την σύμβουλο καθηγητή/τρια (βλ. Σελ. 27) και τον εκάστοτε διδάσκοντα/ουσα.

Επίσης, οι ΜΦ μπορούν να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν μαθήματα προπτυχιακού επιπέδου σπουδών προκειμένου να καλύψουν βασικές τους ανάγκες ή προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Η επιλογή των μαθημάτων γίνεται μετά από συνεννόηση με τον/την σύμβουλο καθηγητή/τρια (βλ. Σελ. 27) και τον εκάστοτε διδάσκοντα/ουσα.

2.4 Εργαστήρια

Κάθε εργαστήριο συνδέεται με ένα μάθημα του ΜΔΕ και στοχεύει στην εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων, μέσα από σύνδεση θεωρίας και πράξης.

Η εξάσκηση στις δεξιότητες της Συμβουλευτικής περιλαμβάνουν παρατήρηση, πρακτική εξάσκηση στις επιμέρους δεξιότητες, ανατροφοδότηση (από τους διδάσκοντες αλλά και από τους συμμετοχητές), συζήτηση και επαναλήψεις.

2.5 Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση συνίσταται στην τοποθέτηση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε χώρους όπου ασκείται η συμβουλευτική, για να βιώσουν στην κλινική πράξη την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων που απέκτησαν και να αναπτύξουν τις βασικές δεξιότητες της εξειδίκευσής τους. Τέτοιοι χώροι μπορεί να είναι συμβουλευτικά ή θεραπευτικά κέντρα, υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης, γραφεία εύρεσης εργασίας, ινστιτούτα και άλλα ιδρύματα, δημόσια ή ιδιωτικά, που εφαρμόζουν το θεσμό της Συμβουλευτικής.

Τα πλαίσια πρακτικής άσκησης ορίζονται από την Διεύθυνση του ΠΜΣ. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να προτείνονται και από τους ΜΦ. Στις περιπτώσεις αυτές θα πραγματοποιείται επαφή/επίσκεψη μέλους της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής ΠΜΣ στο συγκεκριμένο πλαίσιο ώστε να διασφαλίζονται τα απαραίτητα κριτήρια πρακτικής άσκησης και εποπτείας

των ΜΦ. Επιδιώκεται να γίνει τοποθέτηση των ΜΦ σε πλαίσια για εξοικείωση και παρατήρηση ήδη από το Β' εξάμηνο του Α' έτους.

Η Πρακτική Άσκηση των ΜΦ πραγματοποιείται την περίοδο από 1^{ης} Οκτωβρίου μέχρι 31 Μαΐου του Β' έτους σπουδών.

Οι ασκούμενοι ΜΦ θα βρίσκονται στον φορέα άσκησης τους τέσσερις ημέρες την εβδομάδα (Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη), με ωράριο ίδιο με το ισχύον εκεί (~6 ώρες/ημέρα) ¹. Η πέμπτη εργάσιμη ημέρα της εβδομάδας θα είναι αφιερωμένη στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας των ΜΦ. Η ΠΑ είναι υποχρεωτική, με δυνατότητα τριών (3) δικαιολογημένων απουσιών, για τις οποίες ειδοποιείται έγκαιρα τόσο ο/η επόπτης/τρια στο φορέα όσο και η συντονίστρια της ΠΑ, γραπτώς από τους ίδιους τους ΜΦ.

Οι ΜΦ αναμένεται να συμπληρώσουν 900 ώρες άσκησης εκ των οποίων οι πρώτες 20 ώρες πρακτικής το μήνα Οκτώβρη θα διατεθούν για την εξοικείωσή των ασκούμενων με τον φορέα ΠΑ (ενημέρωση για τη λειτουργία, τις διαδικασίες παροχής υπηρεσιών, παρατήρηση θεραπευτικών διαδικασιών, κλπ.) ενώ 130 ώρες θα διατεθούν σε κλινική επαφή με συμβουλευόμενους/ες.

Οι ασκούμενοι ΜΦ δεσμεύονται στην τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας και απόλυτης εχεμύθειας σχετικά με τα περιστατικά και γενικότερα με ό,τι συμβαίνει στον φορέα πρακτικής τους. Επίσης ακολουθούν τις αρχές / οδηγίες ενημέρωσης των φακέλων και επικοινωνίας με ενδιαφερόμενους ειδικούς και υπηρεσίες.

Τέλος, οι ασκούμενοι ΜΦ τηρούν εβδομαδιαίο ημερολόγιο πρακτικής με συνοπτική αναφορά σε ό,τι τους απασχόλησε κάθε ημέρα πρακτικής και συντάσσουν εκθέσεις με τις συνεδρίες που πραγματοποιούν (log book), τα οποία καταθέτουν ανά τρίμηνο στον εξωτερικό επόπτη μαζί με μια τριμηνιαία αξιολόγηση της ΠΑ. Η παραπάνω πρακτική (περιγραφή της κάθε συνεδρίας) έχει σαν επιπλέον στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας για αυτοπαρατήρηση στους ΜΦ. Μετά τη λήξη της ΠΑ καταθέτουν στο ΠΜΣ και στον εξωτερικό επόπτη ένα αρχείο καταγραφής συνεδριών με συμβουλευόμενους, το οποίο περιλαμβάνει μια περιγραφή του φορέα και των δραστηριοτήτων όπου ενήργησαν αυτόνομα καθώς και συμπληρωμένο το έντυπο τελικής αξιολόγησης της πρακτικής. Επίσης, καταθέτουν: α) την αναφορά-αξιολόγηση του κλινικού επόπτη (στην οποία θα αξιολογεί και την συνολικότερη παρουσία του ΜΦ στο πλαίσιο), β) την τήρηση ημερολογίου δραστηριοτήτων στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης, γ) την καταγραφή ενός ιστορικού για κάθε συμβουλευόμενο καθώς και την τελική εργασία της ΠΑ που περιλαμβάνει i) την περιγραφή ενός κλινικού περιστατικού (client study) και ii) μια έκθεση διαδικασίας (process report) μαζί με τη προσωπική τοποθέτηση για το συγκεκριμένο περιστατικό της έκθεσης διαδικασίας.

¹ Η επιλεγμένη ημέρα - Παρασκευή - ως ελεύθερη πρακτικής μπορεί να αλλάξει σε περίπτωση που η ημέρα αυτή συμπίπτει με συγκεντρώσεις προσωπικού, συζητήσεις περιπτώσεων ή εκπαιδευτικές συναντήσεις στις οποίες είναι σημαντικό να μετέχουν και οι ασκούμενοι.

Στο Γ' εξάμηνο κάθε Μ.Φ. προμηθεύεται από το Π.Μ.Σ. τον «Οδηγό Πρακτικής Άσκησης» με λεπτομέρειες αναφορικά με τη διεξαγωγή και την αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης.

Οι στόχοι της ΠΑ αποσκοπούν στην ανάπτυξη των παρακάτω ικανοτήτων:

1. Κατανόηση και αφοσίωση στην επαγγελματική και κοινωνική ευθύνη, που διέπει το επάγγελμα του συμβουλευτικού ψυχολόγου και του συμβούλου, όπως ορίζεται από τον κώδικα ηθικής και δεοντολογίας.
2. Ικανότητα ορθής αντίληψης των ανθρώπινων προβλημάτων.
3. Επίγνωση της ποικιλίας των παραγόντων- εσωτερικών και εξωτερικών- που ορίζουν την ανθρώπινη ταυτότητα και επηρεάζουν την συμπεριφορά
4. Κατανόηση της προσωπικότητας και των προκαταλήψεων και της επίδρασής τους στην συμβουλευτική αλληλεπίδραση
5. Ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικών με την διαπροσωπική αλληλεπίδραση, όπως: συστηματική παρατήρηση, συνέντευξη, αξιολόγηση, συμβουλευτική.
6. Ικανότητα συμβολής στην γνώση και την εφαρμογή.

Κατά την πρακτική τους εξάσκηση οι ΜΦ θα πρέπει:

1. Να αποκτήσουν την γνώση της δομής και των καθημερινών δραστηριοτήτων που συνδέονται με το συμβουλευτικό πλαίσιο και να συμμετέχουν πλήρως σ' αυτό.
2. Να ξέρουν να χρησιμοποιούν τεχνικές αξιολόγησης ώστε να μπορούν να ορίσουν και να εκτιμήσουν τις ανησυχίες των συμβουλευόμενων
3. Να συνδιαμορφώνουν με τους συμβουλευόμενους τους στόχους της συμβουλευτικής διεργασίας και να μπορούν να εκτιμήσουν αν οι στόχοι αυτοί έχουν επιτευχθεί.
4. Να επιδεικνύουν την γνώση τους στην χρήση των βασικών συμβουλευτικών δεξιοτήτων
5. Να συνεργάζονται καλά με τους υπόλοιπους εργαζόμενους της Δομής στο ομαδικό και διαπροσωπικό επίπεδο.

2.5.1. Εποπτεία

Στα πλαίσια της Πρακτικής τους Άσκησης, οι Μ.Φ. συμμετέχουν σε εσωτερική και εξωτερική εποπτεία. Η εσωτερική εποπτεία γίνεται σε εβδομαδιαία βάση από τον κλινικό επόπτη (επαγγελματία ψυχολόγο, κοινωνικό λειτουργό, κλπ) που ορίζεται από το Πλαίσιο σε συνεργασία με το ΠΜΣ και είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση - υποστήριξη και εποπτεία του έργου των ασκούμενων ΜΦ στη διάρκεια της ΠΑ τους στο πλαίσιο της πρακτικής τους. Ο ίδιος αφιερώνει μία ώρα την εβδομάδα για την εποπτεία του έργου τους, σε συστηματική βάση στο χώρο του φορέα. Οι ΜΦ προσκομίζουν στην εποπτεία τα ιστορικά, τις αναφορές από τις συνεδρίες και τα ημερολόγια, τα οποία συζητούν με τους επόπτες τους. Παράλληλα η ΠΑ θα εποπτεύεται και από επόπτη εκτός πλαισίου, τον λεγόμενο εξωτερικό επόπτη. Οι εποπτείες εκτός πλαισίου πραγματοποιούνται μία φορά το μήνα, σε μικρές ομάδες 6-8 ΜΦ και έχουν διάρκεια 3 περίπου ώρες. Οι ΜΦ προσκομίζουν στην εποπτεία τα ιστορικά, τις αναφορές από τις συνεδρίες και

τα ημερολόγια, τα οποία συζητούν με τον/την επόπτη/τρια τους από τους οποίους και αξιολογούνται. Οι εξωτερικοί επόπτες μπορούν να συνεργάζονται με τους επόπτες του φορέα πρακτικής (επικοινωνία και επισκέψεις).

Η εποπτεία των ΜΦ κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την υλοποίηση των εφαρμογών της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και της Συμβουλευτικής, καθώς και για τη σύνδεση θεωρίας και πράξης. Παράλληλα, αναπτύσσεται η επάρκεια των ΜΦ στις εφαρμογές της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και της Συμβουλευτικής, προφυλάσσεται η προσωπική και επαγγελματική τους ευημερία (εσωτερική ισορροπία) όσον αφορά τη σχέση και την εργασία με τους/τις συμβουλευόμενους/ές τους, και εξασφαλίζεται έμμεσα η ποιότητα παροχής υπηρεσιών προς τους/τις συμβουλευόμενους/ες. Κατά τη διάρκεια της εποπτείας οι ΜΦ εμπλέκονται στην επεξεργασία και προσωπικών ζητημάτων. Αποκτούν με τον τρόπο αυτό μια πρώτη εμπειρία της συμβουλευτικής σχέσης από τη σκοπιά του συμβουλευόμενου ατόμου. Ενθαρρύνονται δε να επεκτείνουν αυτή την εμπειρία, εμπλεκόμενοι στη διαδικασία προσωπικής ανάπτυξης και αυτογνωσίας μέσω προσωπικής συμβουλευτικής. Οι επόπτες δεν πρέπει να είναι μέλη του διδακτικού προσωπικού του ΠΜΣ.

2.6 Προσωπική ανάπτυξη

Πεποίθηση των διδασκόντων είναι ότι προϋπόθεση για έναν πετυχημένο σύμβουλο ή συμβουλευτικό ψυχολόγο είναι να γνωρίζει καλά τον εαυτό του. Είναι σημαντικό να γνωρίζει τα προσόντα και τα ταλέντα του, παράλληλα όμως να έχει επίγνωση των αδυναμιών του και γενικά των χαρακτηριστικών του εκείνων που μπορούν να βελτιωθούν. Κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών συνιστάται οι ΜΦ να επιδιώξουν την προσωπική τους ανάπτυξη και αυτογνωσία, προκειμένου να επεξεργαστούν προσωπικά τους ζητήματα αλλά και για να έχουν την εμπειρία μιας βοηθητικής-θεραπευτικής σχέσης από την οπτική του συμβουλευόμενου.

2.7 Διεπιστημονικά Σεμινάρια

Στα διεπιστημονικά σεμινάρια, επιστήμονες από την Ελλάδα και το εξωτερικό παρουσιάζουν προβληματισμούς και εμπειρίες που συνδέονται με την άσκηση της Συμβουλευτικής σε διάφορα οικογενειακά, εθνικά και πολιτισμικά πλαίσια. Στη θεματική εντάσσονται η διεθνής και η ελληνική επιστημονική επικαιρότητα σχετικά με την Συμβουλευτική Ψυχολογία και τη Συμβουλευτική.

Σκοπός των ΔΣ είναι να συμβάλλουν στην ανάπτυξη επιστημονικού διαλόγου μεταξύ των φοιτητών/τριών του ΠΜΣ και διακεκριμένων επιστημόνων του χώρου της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας.

Η παρακολούθηση των διεπιστημονικών σεμιναρίων, όταν πραγματοποιούνται, είναι υποχρεωτική.

2.8 Φάκελος Αξιολόγησης

Ο Φάκελος Αξιολόγησης (portfolio) αποτελεί την σύνθεση των επιμέρους διαστάσεων του μεταπτυχιακού προγράμματος (θεωρίας, έρευνας

και συμβουλευτικής πρακτικής) και αποτελείται από δύο Ντοσιέ: 1. **το ντοσιέ πρακτικής άσκησης** και 2. **το ερευνητικό ντοσιέ**.

Το αντιληπτικό πλαίσιο αυτής της προσέγγισης είναι ότι, ιδίως στους εφαρμοσμένους τομείς της Ψυχολογίας – όπως είναι η Συμβουλευτική Ψυχολογία και η Συμβουλευτική – η εκπαίδευση είναι πιο ολοκληρωμένη όταν συνδυάζεται η ερευνητική ενασχόληση με την εξοικείωση στην εφαρμογή των θεωριών, των ερευνητικών ευρημάτων και των τεχνικών.

Το ντοσιέ *πρακτικής άσκησης* περιλαμβάνει την περιγραφή ενός κλινικού περιστατικού καθώς και μια έκθεση διαδικασίας όπου θα ενσωματώνεται η προσωπική τοποθέτηση ως προς την σύνθεση της θεωρίας, της έρευνας και της εφαρμογής. Το *ερευνητικό* ντοσιέ περιλαμβάνει την διπλωματική εργασία (thesis), η οποία επιβλέπεται από διδάσκοντα/ουσα του ΠΜΣ.

Το χρονικό διάστημα ολοκλήρωσης του φακέλου αξιολόγησης **δεν μπορεί** να υπερβαίνει το ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων, της πρακτικής και της εποπτείας.

Εκπόνηση Φακέλου Αξιολόγησης

Κάθε ΜΦ επιβλέπεται από έναν/μία διδάσκοντα/ουσα του Προγράμματος και βρίσκεται σε τακτική συνεννόηση μαζί του/της. Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή ορίζει τους επιβλέποντες διδάσκοντες σε συνεργασία με τους ΜΦ. Ο Φάκελος Αξιολόγησης συμπληρώνεται κατά το γ' και δ' εξάμηνο σπουδών.

1. Το **ντοσιέ πρακτικής άσκησης** θα πρέπει να περιλαμβάνει:

1. την τήρηση *ημερολογίου δραστηριοτήτων* (συνοπτικό ημερολόγιο δραστηριοτήτων και αναστοχασμών προσωπικών εμπειριών από την πρακτική που συμπληρώνεται καθημερινά) στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης καθώς επίσης και την *τριμηνιαία* (συμπληρώνεται ειδικό έντυπο) και την *τελική αξιολόγηση* (συμπληρώνεται ειδικό έντυπο) του ΜΦ, που θα παραδίδεται στον εξωτερικό επόπτη στο τέλος κάθε τριμήνου.

2. την καταγραφή στο αρχείο καταγραφής συνεδριών με συμβουλευόμενους (log book) ενός ιστορικού για κάθε συμβουλευόμενο, την αναλυτική περιγραφή της κάθε συνεδρίας (τηρουμένων των κανόνων ανωνυμίας του συμβουλευόμενου) καθώς και μια σύντομη περιγραφή και εκτίμηση των στόχων και των αποτελεσμάτων της εργασίας με τον συμβουλευόμενο μετά την ολοκλήρωση του περιστατικού. Το αρχείο καταγραφής (log book) θα παραδίδεται στον εξωτερικό επόπτη στο τέλος κάθε τριμήνου. Η παραπάνω πρακτική (περιγραφή της κάθε συνεδρίας) έχει σαν επιπλέον στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας για αυτοπαρατήρηση στους ΜΦ.

3. την αναφορά-αξιολόγηση του εσωτερικού επόπτη (στην οποία θα αξιολογεί και την συνολικότερη παρουσία του ΜΦ στο πλαίσιο) σε συμπληρωμένο έντυπο το οποίο αξιολογείται ως: ***ΕΠΙΤΥΧΗΣ-ΑΝΕΠΙΤΥΧΗΣ***.

4. την τελική εργασία πρακτικής άσκησης. Η τελική εργασία πρακτικής άσκησης θα πρέπει να παραδοθεί στον εξωτερικό επόπτη ένα μήνα μετά τη λήξη της ΠΑ και θα περιέχει: 4.1. την περιγραφή ενός κλινικού περιστατικού (client study) (1000-1500 περίπου λέξεων) και 4.2. μια έκθεση διαδικασίας (process report) (2500- 3000 περίπου λέξεων) στην οποία γίνεται μια κριτική και αναλυτική αυτοπαρατήρηση της συμβουλευτικής πρακτικής των ΜΦ σε μια συγκεκριμένη συνεδρία με ένα συμβουλευόμενο άτομο, η οποία θα περιλαμβάνει και 4.2.1. μια προσωπική τοποθέτηση για το συγκεκριμένο περιστατικό της έκθεσης διαδικασίας (4.2.) που να καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι ΜΦ συνθέτουν την θεωρία, την έρευνα και την εφαρμογή. Η τελική εργασία πρακτικής άσκησης θα πρέπει να έχει έκταση 3500-4000 λέξεις συνολικά.

Οι δύο επιμέρους εργασίες (4.1 και 4.2.) θα αφορούν δύο διαφορετικούς συμβουλευόμενους, οι οποίοι θα επιλέγονται από τον ΜΦ και θα δίνουν έγγραφη συγκατάθεση για την χρήση του υλικού των συνεδριών. Το 4.1. αξιολογείται με βάση τη δομή, την σαφήνεια και οικονομία έκφρασης, τη σύνδεση θεωρίας-έρευνας-πράξης, την επίγνωση επαγγελματικών ζητημάτων, την ικανότητα αναστοχασμού και κριτικής θεώρησης σε ειδικό έντυπο αξιολόγησης. Το 4.2 και 4.2.1. αξιολογείται ως προς το επίπεδο επίγνωσης των ζητημάτων του συμβουλευόμενου, την αυτεπίγνωση, την επίγνωση ζητημάτων που άπτονται των μεταξύ τους αλληλεπιδράσεων, τη σύνδεση θεωρίας-πρακτικής, την κριτική σκέψη, την επίγνωση ζητημάτων ηθικής και δεοντολογίας, και τη γνώση και χρήση θεραπευτικών δεξιοτήτων σε ειδικό έντυπο αξιολόγησης.

Η τελική εργασία της πρακτικής άσκησης θα πρέπει να είναι δακτυλογραφημένη σε διάστιχο 1,5, γραμματοσειρά Times New Roman 12, και σελίδες μεγέθους Α4. Στο εξώφυλλο αναγράφεται το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (τίτλος), το όνομα του ΜΦ, το πλαίσιο στο οποίο πραγματοποιήσε την Πρακτική του Άσκησης, και το ακαδημαϊκό έτος.

2. Μέσω του ερευνητικού ντοσιέ που αναφέρεται στην *Μεταπτυχιακή Διπλωματική τους Εργασία*, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες αναμένεται να αποδείξουν ότι:

- α) κατέχουν τη διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία που είναι συναφής με το θέμα τους,
- β) έχουν την ικανότητα να αναπτύξουν και να τεκμηριώσουν δόκιμη θεωρητική θέση σε σχέση με το θέμα τους, και
- γ) μπορούν να συνδέσουν ζητήματα θεωρίας με ερευνητικά προβλήματα και να τα εφαρμόσουν στην πράξη.

Στο γ' εξαμήνο σπουδών οι ΜΦ επεξεργάζονται το θεωρητικό μέρος και την μεθοδολογία της έρευνας της διπλωματικής τους εργασίας, την οποία παραδίδουν για αξιολόγηση στο τέλος του γ' εξαμήνου. Μέχρι το τέλος Οκτωβρίου του γ' εξαμήνου, οι ΜΦ υποβάλλουν γραπτό σχέδιο της έρευνας που θα διεξαγάγουν για το *ερευνητικό ντοσιέ*, έκτασης περίπου 400 λέξεων. Μέσα στην ίδια προθεσμία, οι ΜΦ καταθέτουν στη Γραμματεία και θέτουν

υπόψη της ΕΔΕ του Προγράμματος αντίγραφο του σχεδίου της προτεινόμενης εργασίας τους. Το *ερευνητικό* ντοσιέ του Φακέλου Αξιολόγησης αποτελεί την εμπειρική διερεύνηση (ποιοτική ή ποσοτική) ενός συγκεκριμένου θέματος, το οποίο έχει συμφωνηθεί με τον/την επιβλέποντα/ουσα καθηγητή/τρια. Η εργασία πρέπει να ακολουθεί τους κανόνες ερευνητικής δεοντολογίας και μεθοδολογίας. Η συγγραφή της γίνεται σύμφωνα με τα πρότυπα προετοιμασίας ενός επιστημονικού άρθρου για υποβολή σε επιστημονικό περιοδικό. Με αυτόν τον τρόπο, δίνεται η ευκαιρία στους ΜΦ να αποκτήσουν περαιτέρω δεξιότητες επικοινωνίας του ερευνητικού τους έργου με την επιστημονική κοινότητα. Το ερευνητικό ντοσιέ έχει έκταση 15.000 λέξεων, χωρίς τις βιβλιογραφικές πηγές και τα παραρτήματα. Η πλήρης ερευνητική εργασία παραδίδεται στο τέλος του Δ' εξαμήνου. Η αξιολόγηση της διπλωματικής εργασίας γίνεται από τριμελή εξεταστική επιτροπή που αποτελείται από τον/την επιβλέποντα/ουσα διδάσκοντα/ουσα και από άλλους δύο διδάσκοντες. Η επιτροπή μπορεί να απορρίψει ή να ζητήσει διόρθωση της εργασίας. Σε περίπτωση απόρριψης, ορίζεται επανεξέταση της διορθωμένης εργασίας το επόμενο εξάμηνο.

Το ερευνητικό ντοσιέ πρέπει να είναι δακτυλογραφημένο σε διάστιχο **1.5** και σελίδες μεγέθους **A4**. Στο εξώφυλλο αναγράφεται το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (τίτλος), το όνομα του ΜΦ, του επιβλέποντος καθηγητή, και το ακαδημαϊκό έτος. Κατατίθεται σε τέσσερα (4) βιβλιοδετημένα αντίτυπα κατά τις ημερομηνίες που προβλέπονται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο.

Επίβλεψη Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Την επίβλεψη των ΜΔΕ και τη συμμετοχή σε επιτροπές υποστήριξης-αξιολόγησης των ΜΔΕ αναλαμβάνουν οι διδάσκοντες/ουσες του ΠΜΣ. Κάθε μέλος ΔΕΠ θα μπορεί να εποπτεύει 2-3 διπλωματικές. Θα πρέπει να δηλώνει τους τομείς του ερευνητικού του ενδιαφέροντος στο τέλος του α' έτους.

Κάθε ΜΦ επιβλέπεται από έναν/μία καθηγητή/τρια του Προγράμματος και βρίσκεται σε τακτική συνεννόηση μαζί του/της. Κρίνεται αναγκαία η τακτική συνεργασία *τουλάχιστον* από την αρχή του β' εξαμήνου σπουδών.

Διδακτορικό Δίπλωμα

Για την απόκτηση του διδακτορικού διπλώματος απαιτείται η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Επίσης οι ΜΦ θα πρέπει να παρακολουθήσουν τουλάχιστον δύο μαθήματα προχωρημένης Στατιστικής και Μεθοδολογίας και ενδεχομένως σεμινάρια εξειδίκευσης.

3. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1 Ακαδημαϊκές υποχρεώσεις των Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών και Πρόγραμμα Φοίτησης.

Η απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης) προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία».

3.2 Υποχρεωτική παρακολούθηση

Η φοίτηση και η παρουσία στα μαθήματα, τα εργαστήρια, καθώς και στα πλαίσια πρακτικής άσκησης είναι υποχρεωτική. Κάθε ΜΦ υποχρεούται να ολοκληρώσει επιτυχώς τα υποχρεωτικά και τα μαθήματα επιλογής, την πρακτική άσκηση και εποπτεία, να ολοκληρώσει τις ειδικές υποχρεώσεις και να εκπονήσει επιτυχώς τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία. Ανεπαρκής παρακολούθηση συνιστά λόγο απόρριψης στο συγκεκριμένο μάθημα ή εργαστήριο. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα έως δύο (2) απουσιών ανά μάθημα.

Ο εκάστοτε επιβλέπων ή επιβλέπουσα τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία μπορεί κατά περίπτωση να ζητήσει από το φοιτητή ή φοιτήτρια να συμμετάσχει στο “Εργαστήριο μεθοδολογίας: ανάλυση δεδομένων”

Οι ΜΦ ενθαρρύνονται επίσης να συμμετέχουν με ανακοινώσεις/πόστερ σε επιστημονικά συνέδρια.

3.3 Το ακαδημαϊκό έτος

Τα μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών διδάσκονται σε εξαμηνιαία βάση. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο του ΠΜΣ ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό έτος.

3.4 Εγγραφές

Οι ΜΦ εγγράφονται κάθε φορά κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Φοιτητές, οι οποίοι δεν προσέρχονται στη Γραμματεία προκειμένου να εγγραφούν στο επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο, διαγράφονται από το Μητρώο. Η εγγραφή σε κάθε εξάμηνο οριστικοποιείται μόνο με την πληρωμή διδάκτρων.

3.5 Σύμβουλος Καθηγητής/τρια

Με στόχο (α) να αποκτήσουν οι ΜΦ μια σαφή εικόνα για τις δυνατότητες που τους προσφέρει το πρόγραμμα, (β) να οργανώσουν το ατομικό τους πρόγραμμα μαθημάτων με τον πιο κατάλληλο για τα ενδιαφέροντά τους τρόπο και (γ) να βοηθηθούν στις επιλογές που θα χρειαστεί να κάνουν στη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών (επιλογές μαθημάτων, πρόοδος φοίτησης, κ.τ.λ.), ορίζεται από την ΕΔΕ για κάθε ΜΦ ένας/μια διδάσκων/-ουσα, μέλος ΔΕΠ, ως σύμβουλος. Οι σύμβουλοι ορίζονται στην αρχή του πρώτου εξαμήνου σπουδών και συνεργάζονται με τους αντίστοιχους φοιτητές ή φοιτήτριες σε όλη τη διάρκεια των σπουδών

τους. Επιπλέον, ορίζεται για κάθε νέο ΜΦ ένας παλιός ΜΦ ως σύμβουλος, προκειμένου να διευκολύνει την ενημέρωση και την ένταξη των νέων ΜΦ στο ΠΜΣ.

3.6 Αναστολή σπουδών

Δυνατότητα αναστολής σπουδών παρέχεται από τη Ε.Δ.Ε. του Δ.Δ.Π.Μ.Σ., μόνο σε περίπτωση τεκμηριωμένου αιτήματος για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους. Επειδή το συγκεκριμένο ΠΜΣ προκηρύσσεται ανά δύο χρόνια οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που θα τους δοθεί αναστολή σπουδών στο πρώτο ή στο δεύτερο έτος φοίτησης θα συνεχίσουν τις σπουδές τους με την επόμενη ομάδα ΜΦ που θα επιλεγθούν για τον επόμενο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών.

Επίσης, εάν κάποιος/α ΜΦ αδυνατεί να ολοκληρώσει την υποχρέωση της πρακτικής άσκησης μέσα στα προβλεπόμενα χρονικά πλαίσια θα πρέπει να ζητήσει αναστολή σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο θα ξαναγίνει πρακτική άσκηση και εποπτεία, προκειμένου να έχει και την απαραίτητη κάλυψη της εσωτερικής και της εξωτερικής εποπτείας.

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια της αναστολής σπουδών αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα που προβλέπονται από το νόμο (φοιτητική κάρτα, δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου, δωρεάν σίτιση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη).

Αιτήσεις για αναστολή σπουδών κατατίθενται στη Γραμματεία Τ.Ε.Α.Π.Η. (Ναυαρίνου 13^α Τ.Κ. 106 80 ισόγειο). Αιτήσεις για ανάκληση αναστολής των σπουδών κατατίθενται ένα μήνα πριν τη λήξη της αναστολής.

3.7 Δηλώσεις μαθημάτων

Οι ΜΦ εγγράφονται κάθε φορά κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου. Υποχρεούνται να δηλώνουν τα μαθήματα ή την πρακτική άσκηση και εποπτεία, κάθε εξάμηνο. Αυτό ισχύει και για εκείνους τους φοιτητές οι οποίοι βρίσκονται στη φάση εκπόνησης της διπλωματικής τους εργασίας. Φοιτητές οι οποίοι δεν προσέρχονται στη Γραμματεία προκειμένου να εγγραφούν στο επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο ή τρίμηνο διαγράφονται από το Μητρώο.

3.8 Χρόνος κατάθεσης της ΜΔΕ

Η ΜΔΕ κατατίθεται με την ολοκλήρωση του δεύτερου έτους σπουδών, στις 30 Σεπτεμβρίου. Δυνατότητα μιας παράτασης κατά την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας παρέχεται από την Ειδική Διατμηματική Επιτροπή για ένα ακόμη εξάμηνο και δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30^η Ιανουαρίου και μόνο σε περίπτωση τεκμηριωμένου αιτήματος για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους και μετά από θετική εισήγηση του Επιβλέποντος/ουσας Συμβούλου Καθηγητή/τριας. Οι αιτήσεις για παράταση κατατίθενται κατά τις δύο τελευταίες εβδομάδες του Σεπτεμβρίου.

3.9 Αποφοίτηση.

Από την ημερομηνία επιτυχούς υποστήριξης του πλήρους Φακέλου Αξιολόγησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θεωρείται ότι ολοκλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους στο ΠΜΣ και δικαιούνται βεβαίωσης από το ΤΕΑΠΗ ότι αποφοίτησαν. Η ορκωμοσία των αποφοίτων του ΠΜΣ πραγματοποιείται ενώπιον των μελών της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Ε.Α.Π.Η. και των διδασκόντων του ΠΜΣ και ορίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα: κάθε Φεβρουάριο, Μάιο και Οκτώβριο.

3.10 Αξιολόγηση του ΠΜΣ.

Το Πρόγραμμα αξιολογείται ανά διετία με τη μορφή της εσωτερικής και της εξωτερικής αξιολόγησης και με στοιχεία που συγκεντρώνονται ανά εξάμηνο.

Η εσωτερική αξιολόγηση στοχεύει στο να διαπιστώσει τη συνολική αποτελεσματικότητα του Προγράμματος και βασίζεται στις απαντήσεις, σε ερωτηματολόγια, διδασκόντων και φοιτητών.

Η εξωτερική αξιολόγηση στοχεύει στο να αναδείξει τα επιτεύγματα αλλά και τις αδυναμίες του Προγράμματος που απαιτούν βελτιώσεις. Τα στοιχεία που προκύπτουν από την αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό του Προγράμματος και οδηγούν στη διασφάλιση υψηλής ποιότητας του ΠΜΣ.

Η αξιολόγηση του ΠΜΣ θεωρείται διαδικασία μεγάλης σημασίας για τη συνεχή βελτίωση και εκσυγχρονισμό του. Η αξιολόγηση του ΠΜΣ θα καλύπτει τα εξής στάδια:

- ✓ Αξιολόγηση των εισακτέων
- ✓ Αξιολόγηση της απόδοσης των μελών ΔΕΠ και της ποιότητας της διδασκόμενης ύλης από τους φοιτητές
- ✓ Αξιολόγηση της υποστήριξης των φοιτητών από τους υπεύθυνους καθηγητές
- ✓ Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διεπιστημονικών σεμιναρίων
- ✓ Αξιολόγηση της εποπτείας
- ✓ Αξιολόγηση της διοικητικής υποστήριξης
- ✓ Τελική αξιολόγηση από τους φοιτητές και τα μέλη ΔΕΠ του συνολικού ΠΜΣ
- ✓ Εξωτερική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και διεθνούς ανταγωνιστικότητας του ΠΜΣ
- ✓ Αξιολόγηση της σχέσης του ΠΜΣ με την αγορά εργασίας.

Για τις αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται κατάλληλα διαμορφωμένα ερωτηματολόγια που συμπληρώνονται από τους φοιτητές και τα μέλη ΔΕΠ.

Αξιολόγηση των φοιτητών

Για την επιτυχή συμπλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών και την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλωτός ειδίκευσης, οι ΜΦ θα αξιολογούνται στα εξής:

- ✓ Επίδοση στα μαθήματα: Οι ΜΦ θα πρέπει να διατηρούν ένα ικανοποιητικό επίπεδο στις επιδόσεις τους στα διδασκόμενα μαθήματα.
- ✓ Αξιολόγηση των τελικών Φακέλων Αξιολόγησης. Μέσα από τα ντοσιέ που θα καταθέσουν, θα πρέπει να διαφαίνεται η ωριμότητα και η ετοιμότητα των ΜΦ για την άσκηση του επαγγέλματος του συμβουλευτικού ψυχολόγου και/ή του συμβούλου.
- ✓ Οι ΜΦ αξιολογούνται καθ'όλη τη διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών ως προς την ηθική δεοντολογία που πρέπει να διέπει την συμπεριφορά τους στις επαγγελματικές τους σχέσεις. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να παρατηρείται μια συνεχής εξέλιξη των προσωπικών και επαγγελματικών τους δεξιοτήτων.
- ✓ Θα λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η προσωπική συμβουλευτική την οποία θα πρέπει να έχουν αναζητήσει οι ΜΦ κατά την διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών προκειμένου να γνωρίσουν καλύτερα τον εαυτό τους.

3.11 Αξιολόγηση – Βαθμολόγηση των Μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Η επίδοση σε κάθε μάθημα αξιολογείται και βαθμολογείται συνολικά. Στην αξιολόγηση περιλαμβάνονται η συμμετοχή και επίδοση στο μάθημα, καθώς και στα προβλεπόμενα στο πρόγραμμα του μαθήματος σεμινάρια, εργασίες και ασκήσεις. Η αξιολόγηση καταγράφεται μόνο με ακέραιους βαθμούς (όχι δεκαδικούς)

Τα κριτήρια αξιολόγησης-βαθμολόγησης είναι:

Βαθμός 10: Οι φοιτητές δείχνουν στοιχεία εκτεταμένης, διεισδυτικής και κριτικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας και άριστης κατανόησης των σημαντικότερων αντικειμένων που μελετούν. Παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα δημιουργικότητας, ανεξαρτησίας σκέψης και εξαιρετικής κατανόησης του πώς καθιερωμένες ερευνητικές τεχνικές χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και ερμηνεία της γνώσης και πώς εφαρμόζονται στη δική τους έρευνα και πρακτική. Είναι ικανοί να αναπλαισιώνουν τη θεωρία και να παρουσιάζουν επιχειρήματα και πρωτότυπα δεδομένα που είναι εξαιρετικά σαφή, εστιασμένα και συνεκτικά. Δείχνουν βαθιά γνώση και κατανόηση και ενστερνίζονται τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του συμβουλευτικού ψυχολόγου και του συμβούλου. Θα πρέπει να παρατηρείται μια συνεχής εξέλιξη των προσωπικών και επαγγελματικών τους δεξιοτήτων.

Βαθμός 9: Οι ΜΦ δείχνουν στοιχεία εκτεταμένης, διεισδυτικής και κριτικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας και σαφούς κατανόησης των σημαντικότερων αντικειμένων που μελετούν. Παρουσιάζουν υψηλά επίπεδα δημιουργικότητας, ανεξαρτησίας σκέψης και πλήρους κατανόησης του πώς καθιερωμένες ερευνητικές τεχνικές χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και ερμηνεία της γνώσης και πώς εφαρμόζονται στη δική τους έρευνα και

πρακτική. Οι ΜΦ είναι ικανοί να χρησιμοποιούν κατάλληλη θεωρία και να παρουσιάζουν επιχειρήματα και πρωτότυπα δεδομένα που είναι πολύ σαφή, εστιασμένα και συνεκτικά. Δείχνουν γνώση και βαθιά κατανόηση των κανόνων ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του συμβουλευτικού ψυχολόγου και του συμβούλου.

Βαθμός 8: Οι ΜΦ δείχνουν στοιχεία ευρείας, συστηματικής και κριτικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας και σαφούς κατανόησης των σημαντικότερων αντικειμένων που μελετούν. Παρουσιάζουν σε σημαντικό βαθμό στοιχεία δημιουργικότητας, ανεξαρτησίας σκέψης και πολύ καλής κατανόησης του πώς καθιερωμένες ερευνητικές τεχνικές χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και ερμηνεία της γνώσης και πώς εφαρμόζονται στη δική τους έρευνα και πρακτική. Οι ΜΦ είναι ικανοί να χρησιμοποιούν κατάλληλη θεωρία και να παρουσιάζουν επιχειρήματα και πρωτότυπα δεδομένα που είναι σαφή, εστιασμένα και συνεκτικά. Δείχνουν να κατανοούν τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του συμβουλευτικού ψυχολόγου και του συμβούλου.

Βαθμός 7: Οι ΜΦ δείχνουν στοιχεία επαρκούς βιβλιογραφικής επισκόπησης και καλής κατανόησης των σημαντικότερων αντικειμένων που μελετούν. Παρουσιάζουν βασικά στοιχεία δημιουργικότητας, ανεξαρτησίας σκέψης και καλής κατανόησης του πώς καθιερωμένες ερευνητικές τεχνικές χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και ερμηνεία της γνώσης και πώς εφαρμόζονται στη δική τους έρευνα. Οι ΜΦ μπορούν να συσχετίζουν τη μελέτη τους με συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πεδίο και να παρουσιάζουν επιχειρήματα με στοιχειώδη σαφήνεια και εστίαση. Δείχνουν να κατανοούν τους βασικούς κανόνες ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του συμβουλευτικού ψυχολόγου και του συμβούλου.

Βαθμός 6: Οι ΜΦ δείχνουν σε βασικό επίπεδο στοιχεία βιβλιογραφικής επισκόπησης και κατανόησης των σημαντικότερων αντικειμένων που μελετούν. Παρουσιάζουν βασική κριτική ικανότητα στην επισκόπηση της βιβλιογραφίας και μικρή ανάπτυξη ιδεών στην εφαρμογή της γνώσης. Μέσα σε αυτούς τους περιορισμούς, υπάρχουν ενδείξεις ότι οι φοιτητές έχουν κατανοήσει επαρκώς βασικές έννοιες και διαδικασίες του πεδίου. Αναγνωρίζουν τους βασικούς κανόνες ηθικής και δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του συμβουλευτικού ψυχολόγου και του συμβούλου.

Βαθμός 5 (απέτυχε): Οι ΜΦ δείχνουν στοιχεία μη εστιασμένης ή ανακριβούς επισκόπησης της βιβλιογραφίας και ανεπαρκούς κατανόησης των σημαντικότερων αντικειμένων που μελετούν. Οι ΜΦ δεν έχουν κατανοήσει πώς καθιερωμένες ερευνητικές τεχνικές χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και ερμηνεία της γνώσης και πώς εφαρμόζονται στη δική τους έρευνα. Παρουσιάζουν επιχειρήματα ελλιπούς συνοχής και εστίασης.

Οι διαβαθμίσεις του βαθμού του τίτλου σπουδών έχουν ως εξής:

“καλώς”: μέσος όρος ίσος ή μεγαλύτερος του 6 και μικρότερος του 7.

“λίαν καλώς”: μέσος όρος ίσος ή μεγαλύτερος του 7 και μικρότερος του 8,5.

“άριστα”: μέσος όρος ίσος ή μεγαλύτερος του 8,5.

1) Ο τελικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Τίτλου για τους ΜΦ προκύπτει από το συνυπολογισμό των βαθμών που έχει πάρει ο ΜΦ σε κάθε μάθημα, του μέσου όρου των βαθμών που προκύπτουν από την πρακτική άσκηση (ντοσιέ πρακτικής άσκησης) και την εποπτεία $[(6*A + 4*B + 16*C) / 26]$, (όπου *A* είναι η βαθμολογία στην Έκθεση Διαδικασίας, *B* στην Περιγραφή Κλινικού Περιστατικού και *C* στην ομάδα εξωτερικής εποπτείας) και του βαθμού του Ερευνητικού Ντοσιέ (διπλωματική εργασία).

Συγκεκριμένα, ο τελικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Τίτλου θα υπολογιστεί ως εξής: $[(\{M.O. (των 12 μαθημάτων)*3 + Π.Α.*2 + Δ.Ε.*1\}/6)]$.

2) Σε περίπτωση αποτυχίας σε κάποιο μάθημα, ο ΜΦ δικαιούται επανεξέταση τον αμέσως επόμενο Σεπτέμβριο. Το δικαίωμα επανεξέτασης ισχύει κατά μέγιστο όριο για δύο μαθήματα. Εάν και τότε ο ΜΦ αποτύχει σε δύο μαθήματα, δεν μπορεί να συνεχίσει και διαγράφεται. Εάν αποτύχει σε ένα μόνο μάθημα, μπορεί να το μεταφέρει στο επόμενο έτος σπουδών που θα διδαχθεί εκ νέου το μάθημα.

Αν η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται με ανάθεση εργασίας, αυτή θα πρέπει να παραδίδεται το αργότερο δύο εβδομάδες μετά τη λήξη του μαθήματος. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης παράδοσης, η εργασία θα βαθμολογείται με τη βάση έξι (6).

3) Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα επιλογής, υπάρχει δυνατότητα αντικατάστασής του από κάποιο άλλο που διδάσκεται σε επόμενο εξάμηνο.

4) Προκειμένου να εγγραφούν οι ΜΦ στο δεύτερο έτος σπουδών χρειάζεται να έχουν περάσει τα υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρονται το πρώτο έτος. Ο ΜΦ που αποτυγχάνει σε αυτά, διαγράφεται από το μητρώο.

5) Οι ΜΦ πρέπει να έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους σε μαθήματα, πρακτική άσκηση και εποπτεία καθώς και τη διπλωματική τους εργασία, στο τέλος του δεύτερου έτους σπουδών (συμπεριλαμβανομένης της περιόδου του Σεπτεμβρίου). Μπορούν να παραμείνουν εγγεγραμμένοι μόνο για την ολοκλήρωση του Ερευνητικού Ντοσιέ, εφόσον τους έχει δοθεί παράταση.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Σύγχρονες προσεγγίσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας

Διδάσκουσα: Μαρία Μαλικιώση-Λοΐζου

Περιγραφή

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μεταπτυχιακών φοιτητών με τις βασικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Θα μελετηθούν οι θεμελιώδεις έννοιες και τεχνικές που συνδέονται με τις βασικές θεωρίες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, εστιάζοντας στην σχέση μεταξύ θεωρίας και πράξης. Θα δοθεί έμφαση στις προσαρμογές και τις εφαρμογές των διαφόρων προσεγγίσεων στα πολυπολιτισμικά ζητήματα που απασχολούν τις σύγχρονες κοινωνίες.

Ένας επιπλέον στόχος του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, μέσα από κριτική σκέψη, να οδηγηθούν στην διαμόρφωση μιας αρχικής προσωπικής θεωρίας συμβουλευτικής, πάνω στην οποία θα οικοδομήσουν μια ατομική προσέγγιση καθώς θα εξελίσσονται μέσω του μεταπτυχιακού προγράμματος.

Ενότητες

1. Θεμελιώδη ζητήματα της Συμβουλευτικής και της ψυχοθεραπείας (Η σημασία της ενσυναίσθησης, η αυθεντικότητα, η ηθική δεοντολογία, η εχεμύθεια, οι προσωπικές αξίες, η ισχύς στη συμβουλευτική σχέση).
2. Κριτική παρουσίαση των βασικών συμβουλευτικών κατευθύνσεων (ανθρωπιστική-υπαρξιακή, ψυχοδυναμική, γνωσιο-συμπεριφοριστική, πολυπολιτισμική, φεμινιστική, συστημική) και των εξελίξεών τους ως προς:
 - α) τις βασικές τους έννοιες
 - β) τη θεωρία της προσωπικότητας
 - γ) τη θεωρία, διαδικασία και τεχνικές της ψυχοθεραπείας
 - δ) τις εφαρμογές τουςΘα προβάλλονται και θα αναλύονται πρότυπα συνεντεύξεων της κάθε προσέγγισης, καθώς και μελέτες περιπτώσεων που έχουν αναλυθεί από αυτές.
3. Κριτική ανάλυση μελέτης περίπτωσης που θα προσκομίζουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, μέσα από τις οποίες θα αναδεικνύεται η κατανόηση της εφαρμογής των διαφόρων ψυχολογικών εννοιών που προτείνονται από τις διαφορετικές προσεγγίσεις της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, με επικέντρωση στα ποικίλα κριτήρια έκβασης.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα βασιστεί στην συνεκτίμηση:

- α) της προετοιμασίας και της ενεργού συμμετοχής τους στο μάθημα
- β) της συμμετοχής τους στην ομαδική προφορική παρουσίαση θεωρητικής κατεύθυνσης
- γ) της μικρής εργασίας ανάλυσης και σχολιασμού
- δ) της τελικής ατομικής τους εργασίας (3000 – 3500 λέξεων) βασισμένης στην μελέτη περίπτωσης.

Προτεινόμενη ενδεικτική βιβλιογραφία

- Cooper, M. & McLeod, J. (2010) *Pluralistic Counselling and Psychotherapy*. Sage
- Corsini, R. J. & Wedding, D. (2008). 8th edition. *Current psychotherapies*. United Kingdom: Thomson: Brooks/Cole
- Gelso, C. & Fretz, B. (2001). *Counseling Psychology*. Second edition. United Kingdom: Thomson/Wadsworth.
- Ivey, A., Ivey, M. & Simek-Morgan, L. (2009). (6th Edition) *Counseling and psychotherapy: A multicultural perspective*. Boston: Allyn & Bacon.
- Καλαντζή-Αζίζι, Α. & συνεργάτες: Κ. Αγγελή, Ευσταθίου, Γ. (2002) *Αυτογνωσία και αυτοδιαχείριση. Γνωσιακή-συμπεριφοριστική προσέγγιση*. Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.
- Μαλικιώση-Λοϊζου, Μ. (2012). *Συμβουλευτική Ψυχολογία*. Αθήνα: Πεδίο.
- McLeod, J. (2003). *Εισαγωγή στη Συμβουλευτική*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Palmer, S. (Ed.) (2003) *Introduction to Counselling and Psychotherapy. The essential guide*. London: Sage.
- Palmer, S. & Woolfe, R. (2003) *Integrative and Eclectic Counselling and Psychotherapy* London: SAGE Publications
- Prochaska, J. O. & Norcross, J. C. (2009) *Systems of Psychotherapy: A Transtheoretical Analysis*. Cengage Learning Inc
- Rogers, C. R. (2006). *Το γίνεσθαι του προσώπου*. (Αγγλικός τίτλος: On becoming a person. 1961) Αθήνα: Ερευνητές.
- Rogers, C. R. (2006). *Ένας τρόπος να υπάρχουμε*. (Αγγλικός Τίτλος: A way of being, 1980). Αθήνα: Ερευνητές.
- Σταλίκας, Α. (2005). *Θεραπευτικές παρεμβάσεις*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Woolfe, R., Strawbridge, S., Douglas, B. & Dryden, W. (Ed.) (2010). *Handbook of Counselling Psychology*. Third edition. London: Sage
- *The SAGE Handbook of Counselling and Psychotherapy*. (2006) Feltham, C., & Horton, I. London: Sage

Περισσότερη βιβλιογραφία δίνεται στο μάθημα.

Μεθοδολογία Έρευνας 1 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων)

.....
Διδάσκων: Γιάννης Τσαούσης

Στόχοι, περιγραφή και περιεχόμενο

Το μάθημα αυτό ανήκει στα υποχρεωτικά μαθήματα του πρώτου έτους σπουδών του ΠΜΣ και στοχεύει:

1. στην εισαγωγή των φοιτητών στις μεθόδους έρευνας που χρησιμοποιούνται στις κοινωνικές επιστήμες σήμερα,
2. στην παρουσίαση των σημαντικότερων στατιστικών τεχνικών και κριτηρίων για την περιγραφή και την ανάλυση ποσοτικών ερευνητικών δεδομένων,
3. στην εξοικείωση των φοιτητών με το λογισμικό SPSS for Windows, και
4. στην εκμάθηση του τρόπου συγγραφής μιας ερευνητικής εργασίας ακολουθώντας τις κατευθύνσεις της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρίας (APA).

Η Μεθοδολογία Έρευνας και η Στατιστική είναι γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται αποτελεσματικότερα μέσα από σχετικές (ερευνητικές) δραστηριότητες. Ακολουθώντας αυτή την άποψη, το μάθημα έχει οργανωθεί έτσι ώστε να προσφέρει στους φοιτητές πολλές ευκαιρίες για να εφαρμόσουν στην πράξη τις έννοιες και τις τεχνικές που θα διδαχτούν. Μέσα από διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, καθώς και μία μικρής κλίμακας ερευνητική εργασία, θα προσπαθήσουμε να επιτύχουμε όλους τους προαναφερθέντες στόχους. Παράλληλα, μέσα από έναν δικτυακό τόπο θα υποστηρίζεται η μαθησιακή διαδικασία με την παρουσίαση του μαθησιακού υλικού και διαφόρων πληροφοριών, καθώς και την επικοινωνία μεταξύ των φοιτητών και του διδάσκοντα.

Το πρόγραμμα των παρουσιάσεων από τον διδάσκοντα θα είναι γνωστό και θα καλύπτει σε 12 συναντήσεις τις ακόλουθες ενότητες:

1. Εισαγωγή. Έννοια και χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας. Βασικές αρχές μέτρησης. Εισαγωγή στο SPSS
2. Δεοντολογία επιστημονικής έρευνας. Περιγραφικές μέθοδοι παρουσίασης ποσοτικών δεδομένων
3. Μέθοδοι συλλογής ποσοτικών ερευνητικών δεδομένων: ψυχομετρικά εργαλεία
4. Στατιστικά μέτρα κεντρικής τάσης και διασποράς. Ερμηνεία συχνοτήτων κατηγοριών (χ τετράγωνο)
5. Η αξιολόγηση της εγκυρότητας μιας ερευνητικής εργασίας. Η έννοια και η χρήση της κανονικής κατανομής

6. Πειραματικοί ερευνητικοί σχεδιασμοί. Η μορφοποίηση μιας ερευνητικής εργασίας σύμφωνα με το APA Publication Manual
7. Η διαδικασία του ελέγχου υποθέσεων. Το κριτήριο t
8. Η έννοια της συσχέτισης. Συντελεστές συσχέτισης
8. Μονοπαραγοντική ανάλυση διακύμανσης
10. Παραγοντική ανάλυση διακύμανσης
11. Απλή και πολλαπλή ανάλυση παλινδρόμησης
12. Η διαδικασία επιλογής του κατάλληλου στατιστικού κριτηρίου. Ανασκόπηση του μαθήματος

Αξιολόγηση:

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα πραγματοποιηθεί μέσω της: α) συμμετοχής τους σε ομαδική εργασία συλλογής ερευνητικών δεδομένων και συγγραφής ατομικής ερευνητικής αναφοράς (40%), και β) τελικής γραπτής εξέτασης με ανοιχτά βιβλία (60%).

Ενδεικτική βασική βιβλιογραφία:

- American Psychological Association. (2010). *The Publication Manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, DC: Author.
- Field, A. (2009). *Discovering Statistics using SPSS*. 3rd ed. London: Sage.
- Morgan, G. A., Gliner, J. A., & Harmon, R. J. (2006). *Understanding and evaluating research in applied and clinical settings*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Ρούσσοι, Π. Λ., & Τσαούσης, Γ. (2011). *Στατιστική στις επιστήμες της συμπεριφοράς με τη χρήση του SPSS*. Αθήνα: Τόπος.
- Σταλίκας, Α. (2005). *Μέθοδοι Έρευνας στην Ψυχολογία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Ψυχοπαθολογία

.....
Διδάσκουσα: Όλγα Πανοπούλου-Μαράτου

Περιγραφή

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στη διάγνωση και αντιμετώπιση των μεγάλων κατηγοριών των ψυχικών διαταραχών παιδιών και ενηλίκων μέσω της κλινικής παρουσιάσής τους: ψυχώσεις, νευρώσεις, διαταραχές προσωπικότητας, κατάχρηση ουσιών, διαταραχές του συναισθήματος, ψυχοσωματικές διαταραχές, αντικοινωνική συμπεριφορά και ορισμένα σύνδρομα διαταραχών συμπεριφοράς που συνδέονται με σωματικούς ή άλλους παράγοντες της φυσιολογίας, π.χ. επιλόχεια κατάθλιψη, σεξουαλικές ανεπάρκειες, κλπ., και ειδικά σύνδρομα στα παιδιά (αυτισμός, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής, μαθησιακές δυσκολίες, κλπ.). Η παρουσίαση θα εστιαστεί στην περιγραφή των συμπτωμάτων, τις ερευνητικές και θεωρητικές επιστημονικές προσπάθειες εύρεσης της αιτιολογίας τους και τις ποικίλες θεραπευτικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπισή τους. Θα δοθεί έμφαση στην ψυχοδυναμική προσέγγιση και στη σημασία της δι-επιστημονικής συνεργασίας των συμβουλευτικών ψυχολόγων με θεραπευτές και άλλων ειδικοτήτων για την αντιμετώπιση των ασθενών και των οικογενειών τους.

Ενότητες

1. Εισαγωγή: οι έννοιες του φυσιολογικού και του παθολογικού στην ιατρική, την ψυχολογία και τον πολιτισμό. Η ιστορία της ψυχοπαθολογίας και οι προσπάθειες (και δυσκολίες) ορισμού και ταξινόμησής της από την αρχαία Ελλάδα ως σήμερα.
2. Κριτική παρουσίαση των διεθνών ταξινομικών συστημάτων των ψυχικών διαταραχών του ατόμου υπό το πρίσμα της ψυχοδυναμικής προσέγγισης.
3. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να επιλέξουν μια από τις διαταραχές που συζητήθηκαν στην προηγούμενη ενότητα και να την αναπτύξουν προφορικά, με κριτικό τρόπο, είτε βασιζόμενοι σε άρθρα από επιλεγμένη βιβλιογραφία για το θέμα, είτε παρουσιάζοντας - υπό μορφή μελέτης περίπτωσης ενός ασθενούς με τον οποίο έχουν ήδη συνεργαστεί - τη δική τους θεραπευτική παρέμβαση. Η συζήτηση εστιάζει σε θέματα μεταβίβασης - αντιμεταβίβασης και συνεργασίας με τις άλλες ειδικότητες που ενδέχεται να ασχολούνται με την περίπτωση ².

Αξιολόγηση

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταθέτουν μια γραπτή εργασία (3000-3500 λέξεων) πάνω στο θέμα της προφορικής τους παρουσιάσσης. Ο τελικός βαθμός βασίζεται στην προφορική παρουσίαση και στη γραπτή εργασία.

² Οι ενότητες 1 και 2 ολοκληρώνονται σε 4-5 μαθήματα.

Προτεινόμενη ενδεικτική βασική βιβλιογραφία

- I.C.D. -10 International Classification of Diseases. W.H.O. , 10th Revision, 1994/2007.
- D.S.M- IV Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. American Psychiatric Association, 1992/TR- 2000.
- P.D.M. The Psychodynamic Diagnostic Manual. Alliance of Psychoanalytic Associations, 2006.
- Πανοπούλου-Μαράτου Όλγα. Κλινική Ψυχολογία. ΕΚΠΑ, Πανεπιστημιακές σημειώσεις.
- Χαρτοκόλλης Π. Εισαγωγή στην Ψυχιατρική. Εκδόσεις Θεμέλιο.
- Χριστοπούλου Άννα. Εισαγωγή στην Ψυχοπαθολογία του Ενήλικα. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 2009.
- Θα δίδεται ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία ανάλογα με τα κλινικά θέματα που θα παρουσιάζονται και θα συζητούνται στο μάθημα.

Η Συμβουλευτική Σχέση. Αρχές ηθικής και δεοντολογίας

Διδάσκων: Αναστάσιος Σταλίκας

Περιγραφή

Στόχοι: Σε αυτό το μάθημα θα μελετήσουμε την φύση και λειτουργία της θεραπευτικής σχέσης και συμμαχίας όπως προτείνεται από διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, όπως η ψυχοδυναμική, η πελατοκεντρική, η συμπεριφορική-γνωστική, η συνθετική και η υπαρξιακή. Παράλληλα θα παρουσιάσουμε την διαχρονική και εξελικτική πορεία της έννοιας της σχέσης - συμμαχίας, τις θεωρητικές της καταβολές, τις επιρροές, αναθεωρήσεις και αναδιατυπώσεις και τέλος, τον σύγχρονο ορισμό, κατανόηση, περιγραφή, λειτουργία και ρόλο της σχέσης στη ψυχοθεραπευτική διαδικασία. Θα παρουσιάσουμε ερευνητικά ευρήματα που αφορούν την θεραπευτική σχέση, τα ψυχομετρικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την μέτρηση και αξιολόγησή της. Τέλος, θα ασχοληθούμε με τους τρόπους, παρεμβάσεις και στάση του συμβουλευτικού ψυχολόγου που συνδέονται με την ανάπτυξη της θεραπευτικής σχέσης στην θεραπευτική διαδικασία.

Ενότητες

- Έννοια και ορισμός της θεραπευτικής σχέσης -Ιστορική αναδρομή
- Φιλοσοφία της επιστήμης και θεραπευτική σχέση
- Ανθρώπινη φύση και θεραπευτική σχέση
- Ψυχολογική ανάπτυξη – αλλαγή – θεραπεία και θεραπευτική σχέση
- Η θεραπευτική σχέση στις διάφορες θεωρίες και προσεγγίσεις
- Ερευνώντας την θεραπευτική σχέση: προσεγγίσεις και ευρήματα
- Η μέτρηση της θεραπευτικής σχέσης

Απαιτήσεις και Αξιολόγηση του μαθήματος

1. Τελικές εξετάσεις (33%). Γραπτή εξέταση με ερωτήσεις ανάπτυξης και πολλαπλών επιλογών.
2. Μικρές εργασίες ανάλυσης, κρίσης και σχολιασμού (33%). Ο αριθμός και η ακριβής δομή και απαιτήσεις θα παρουσιαστούν στην πρώτη διάλεξη
3. Παρουσίαση - εργασία σε μια ή περισσότερες θεωρίες αναφορικά με την φύση και λειτουργία της θεραπευτικής σχέσης (33%).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Σταλίκας, Α. & Μερτίκας, Α. (2004). Θεμελιώδη θέματα ψυχοθεραπείας: Η θεραπευτική συμμαχία. Ελληνικά Γράμματα.
- Επιλογή άρθρων από την σύγχρονη βιβλιογραφία

Πολυπολιτισμική Συμβουλευτική

Διδάσκουσα: Αντωνία Παπαστυλιανού

Περιγραφή

Το μάθημα έχει στόχο να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με την πολυπολιτισμική διάσταση της Συμβουλευτικής και τους τρόπους εφαρμογής της. Η αύξηση των μεταναστευτικών ρευμάτων που έχει οδηγήσει σε μια μεγαλύτερη αναγνώριση των πολιτισμικών διαφορών επιτείνει την ανάγκη για παροχή υπηρεσιών σε ανθρώπους με διαφορετικές πρακτικές στην καθημερινή ζωή, την οικογένεια, το σχολείο, την εργασία, την επικοινωνία, έχουν διαφορετικές πεποιθήσεις για την υγεία και την ασθένεια και την προσωπική φροντίδα.

Ως εκ τούτου οι άξονες του μαθήματος συνίστανται: (Α) στη διευκρίνιση των σχετικών ορισμών που συναντώνται στη βιβλιογραφία γύρω από την πολυπολιτισμικότητα και εντοπίζονται οι διακρίσεις ή συγκλίσεις τους (π.χ ποικιλομορφία, διαπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση) γίνεται αναφορά στα αίτια που οδηγούν τα άτομα στις μετακινήσεις και αναλύονται τα προβλήματα που δημιουργούνται από αυτήν (π.χ ο ψυχολογικός κλονισμός, ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού κ.λπ.). Στον ίδιο άξονα αναλύονται τρόποι αντιμετώπισης των ζητημάτων που προκύπτουν από τη μετανάστευση / προσφυγιά / μειονοτικές ομάδες (παροχή κρατικής υποστήριξης, δικτύωση με την εσωμάδα, ενδυνάμωση για την έκφραση του αιτήματος βοήθειας, Επικοινωνία - Διερμηνεία στη Συμβουλευτική) και γίνεται ξεχωριστή αναφορά στην εκπαίδευση / κατάρτιση του Συμβούλου (πολυπολιτισμική επάρκεια, θεραπευτική συμμαχία κ.λπ.) και σε θέματα Ηθικής και Δεοντολογίας.

Στον άξονα (Β) περιλαμβάνονται ανάλυση των κοινωνικών-ψυχολογικών προβλημάτων που αφορούν (α) στην οικογένεια (αλλαγή ρόλων στους γονείς και τα παιδιά, μονογονεϊκές οικογένειες, γυναίκες μόνες, γυναίκες κακοποιημένες/ υπό εκμετάλλευση κ.λπ.) και οι τρόποι αντιμετώπισής τους (β) στα προβλήματα προσαρμογής στο σχολείο (επίδοση, ανθεκτικότητα, προσαρμογή, βία) και τρόπους αντιμετώπισής τους και (γ) στη σύνδεση των μεταναστών με την κοινότητα.

Τέλος, στον άξονα (Γ) αναπτύσσονται τεχνικές συμβουλευτικής / ψυχοθεραπευτικής προσέγγισης (ψυχόδραμα, γενεόγραμμα, η τέχνη ως μέσο προσέγγισης και ψυχοθεραπείας κ.ά), οι φοιτητές παρακολουθούν video πολυπολιτισμικής συμβουλευτικής, και παρατηρούν και αναλύουν τις εφαρμογές συμβουλευτικής παρέμβασης.

Αξιολόγηση:

Το μάθημα αξιολογείται με προφορική παρουσίαση σε θέμα που προτείνεται στην αρχή των μαθημάτων και μία γραπτή εργασία στο τέλος του εξαμήνου με αναλογία 3:7 του συνολικού βαθμού, αντιστοίχως. Η προφορική παρουσίαση παραδίδεται επίσης σε μορφή ppt (power- point).

Βιβλιογραφία (ενδεικτική)

- Bhugra, D. (2004). Migration and mental health. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 109, 243-258.
- Krause, I.-B. (1998). *Therapy across culture*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE publications
- Παπαστυλιανού, Α. (2012). Ψυχολογικές διεργασίες προσαρμογής στην οικογένεια μεταναστών – παλιννοστούντων στην Ελλάδα: Συστημικό πλαίσιο παρέμβασης. Στο, Α. Παπαστυλιανού (Επιμ.) *Διαπολιτισμικές Διαδρομές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Παπαστυλιανού, Α. (2008). Πολυπολιτισμική συμβουλευτική και θεραπεία σε γυναίκες μετανάστριες. Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες και δεξιότητες. *Ψυχολογία*, 15(1), 90-118.
- Pack-Brown, P.S., & Williams, B.C. (2003). *Ethics in a Multicultural Context*, London: Sage.
- Pedersen, P. (1995). *A handbook for developing multicultural awareness*. Alexandria, VA: American Counseling Association.
- Schwarzbaum, S.E. & Thomas, A. J. (2008). *Dimensions of Multicultural Counseling*. L.A. Sage.
- Sewell, H. (2009). *Working with ethnicity, Race and Culture in Mental Health*. A handbook for practitioners.
- Smith A. (2010). Multicultural Therapies. In J. Prochaska, J. Norcross (eds.). *Systems of Psychotherapy* (7th edition). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- Sue, D. & Sue, D. (2008). *Counseling the culturally different* (3rd ed.), New York: Wiley.
- Schaefer, R. (2012). *Racial and Ethnic Groups*. Boston: Pearson.

Περιοδικά:

Μαλικιώση-Λοΐζου, Μ. & Παπαστυλιανού, Α. (επιμ.) (2008). Ειδικό τεύχος «Πολυπολιτισμική Συμβουλευτική Ψυχολογία, *Ψυχολογία*, 15 (1)

Journal of Multicultural Counseling and Development
Cultural Diversity and Mental Health

Περισσότερη ξενόγλωσση βιβλιογραφία παρέχεται ανάλογα με την ενότητα του μαθήματος.

Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Υγεία

Διδάσκοντες: Βαγγέλης Καραδήμας & Δανάη Παπαδάτου

Θεματικές ενότητες

1. Ψυχολογία Υγείας και Συμβουλευτική Ψυχολογία. Βιοψυχοκοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Κοινωνιο-γνωστικές (ΚΓ) προσεγγίσεις σε θέματα σωματικής υγείας και ασθένειας.
2. Μοντέλα πρόβλεψης και ερμηνείας της σχετιζόμενης με την υγεία και την ασθένεια συμπεριφοράς.
3. Στρες και υγεία.
4. Κοινωνιογνωστικές και γνωστικές-συμπεριφοριστικές προσεγγίσεις στη διαμόρφωση και αλλαγή των συμπεριφορών υγείας.
5. Γνωστικές-συμπεριφοριστικές παρεμβάσεις στη χρόνια ασθένεια: αρχές, πλαίσιο, τεχνικές & στρατηγικές.
6. Ανάπτυξη παραδειγματικών παρεμβάσεων σε συγκεκριμένες χρόνιες ασθένειες (π.χ., καρδιαγγειακές νόσους, διαβήτη, χρόνιος πόνος, καρκίνος).
7. Η διαδικασία του θανάτου και η τελική φάση της ασθένειας. Πένθος.

Τρόπος αξιολόγησης

- Πρώτη ατομική εργασία (έκταση ως 5000 λέξεις) σε ένα από τα παρακάτω ζητήματα: α) προσωπικότητα και υγεία, β) αισιοδοξία και υγεία, γ) σχέση μεταξύ ψυχικής και σωματικής υγείας, δ) αποτελεσματικότητα του μοντέλου «προσχεδιασμένης συμπεριφοράς», ε) στρες και υγεία: ερευνητικά ευρήματα από το 2005 και μετά, στ) ο ρόλος της οικογένειας και των συντρόφων στη διαχείριση της ασθένειας (30% βαθμολογίας). Οι εργασίες θα παρουσιαστούν στο μάθημα. Παράδοση ως τέλος Μαρτίου 2014.
- Δεύτερη ομαδική εργασία (έκταση ως 5000 λέξεις) σε ένα από τα παρακάτω θέματα: α) προγράμματα διακοπής του καπνίσματος, β) προγράμματα εκπαίδευσης ιατρικού προσωπικού σε δεξιότητες επικοινωνίας, γ) παρέμβαση σε καρδιαγγειακές ασθένειες, δ) παρέμβαση στον διαβήτη, ε) σωματόμορφες διαταραχές, στ) παρέμβαση στον χρόνιο πόνο (30% βαθμολογίας). Παρουσίαση στο μάθημα. Παράδοση ως τέλος Απριλίου 2014.
- Τελικές εξετάσεις (40% τελικής βαθμολογίας).

Βασική βιβλιογραφία

- Ayers, S. et al. (2007). *Cambridge handbook of psychology, health and medicine*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Boll, T.J. (Ed.) (2002-2004). *Handbook of Clinical Health Psychology*, vol. 1-3. Washington, DC: American Psychological Association.

- Camic, P., & Knight, S. (2004). *Clinical handbook of health psychology*. Göttingen: Hogrefe & Huber.
- De Ridder, D., & de Wit, J.B.F. (2006). *Self-regulation in health behavior*. Chichester: Wiley.
- Sage, N., Sowden, M., Chorlton, E., & Edeleanu, A. (2008). *CBT for chronic illness and palliative care*. New York: Wiley.
- Sutton, S., Baum, A., & Johnston, M. (2005). *The SAGE handbook of health psychology*. London: Sage.
- U.S. Department of Health and Human Services (2005). *Theory at a glance. A guide for health promotion practice*. USDHHS: National Institutes of Health.

Διαγνωστική εκτίμηση

.....
Διδάσκουσα: Θεανώ Καλλινικάκη

Αντικείμενο και Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα πραγματεύεται τις βασικές έννοιες και τα φαινόμενα που αφορούν στην ανίχνευση-αποτίμηση των χαρακτηριστικών του αιτήματος για συμβουλευτική, με βάση την οποία θεμελιώνεται η σχέση συνεργασίας συμβούλου-συμβουλευόμενου και η ίδια η διαδικασία της συμβουλευτικής.

Η διαγνωστική εκτίμηση συνιστά μια περιεχτική διαδικασία αποτίμησης των ατομικών, κοινωνικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών των απευθυνόμενων για συμβουλευτική, και του εξελικτικού χαρακτήρα των γεγονότων και συνθηκών ζωής τα οποία έχουν ασκήσει/ασκούν επίδραση στην κοινωνική λειτουργικότητα τους, περιλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο οι ίδιοι ορίζουν, αξιολογούν και αποδίδουν νόημα στους παράγοντες που σχετίζονται με αυτά τα γεγονότα, ή τις συνθήκες ζωής τους.

Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση των θεωριών που τεκμηριώνουν την επιλογή της μεθόδου και των τεχνικών με τις οποίες ο/η σύμβουλος συνεισφέρει στις πολύσημες διεργασίες που συμβαίνουν κατά τη διαγνωστική εκτίμηση των καταστάσεων ζωής και των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων τα οποία απασχολούν τη Συμβουλευτική στα πεδία της εκπαίδευσης, της υγείας, και της εργασίας. Θα μελετήσουμε προσαρμογές της συμβουλευτικής διαδικασίας στο στάδιο της διαγνωστικής εκτίμησης προκειμένου να αποκρίνεται με επάρκεια στις σύγχρονες κοινωνικές πραγματικότητες και προκλήσεις όπως, οι αυξημένες καταστάσεις κρίσης και βίας στην ελληνική οικογένεια, η εμβάθυνση των κοινωνικών ανισοτήτων και της κοινωνικής περιθωριοποίησης, οι αυξανόμενες εμπειρίες τραύματος και απωλειών, και το ζήτημα του στίγματος και των διακρίσεων στη σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία.

Παρουσιάζονται τρόποι και λογισμικά συστήματα αποτύπωσης των στοιχείων που προκύπτουν κατά τη διαγνωστική εκτίμηση, κατάλληλα για συστηματική καταχώρηση, επεξεργασία, αξιολόγηση, έρευνα, καθώς και για διευκόλυνση της διεπιστημονικής συνεργασίας.

Περίγραμμα μαθήματος

A/α Θεματική ενότητα

1. Εννοιολογικό πλαίσιο. Η διαγνωστική εκτίμηση(ΔΕ) ως δυναμική και εξελισσόμενη διεργασία. Η ανάδυση της ως διακριτής φάσης της συμβουλευτικής.
Τα προαπαιτούμενα για την οικοδόμηση συμβουλευτικής σχέσης και τη διεξαγωγή της ΔΕ
2. Το Κλειδί της ΔΕ: το Αίτημα (ρητό, άρητο, συγκαλυμμένο) Role-play I.
3. Το πλαίσιο-κλίμα υποδοχής παραπομπών και απευθυνόμενων για συμβουλευτική. Αναφερόμενο πρόβλημα και αποκάλυψη του αιτήματος. Εξασφάλιση εγνωσμένης συναίνεσης του

συμβ/νου. Συλλογή και εκμείευση πληροφοριών. Οι συνεδρίες κατ' οίκον και σε χώρους κοινής διαβίωσης. Η συμμετοχή διεργασιών νοηματικής, ή ξένης γλώσσας.

4. Μελέτες περιπτώσεων (μαγνητοσκοπημένες συνεδρίες και αρχεία διαγνωστικής εκτίμησης).
5. Θεωρητική τεκμηρίωση των προσεγγίσεων διαγνωστικής εκτίμησης. Προβολή DVD
6. Επιλογή και χρήση εργαλείων αξιολόγησης. Χρήση δοκιμασιών στη συμβουλευτική οικογένειας και τη συμβουλευτική δραστών κακοποίησης παιδιών και ενδο-οικογενειακής βίας. Role-play II.
7. Η διαγνωστική εκτίμηση στη συμβουλευτική παιδιών και εφήβων. Η εμπλοκή της οικογένειας και των σημαντικών άλλων. Πρωτόκολλα και διαγνωστικά εργαλεία περιπτώσεων παιδικής προστασίας. Role-play III.
8. Πρωτόκολλα για «ταχεία» διαγνωστική εκτίμηση, για αποτίμηση καταστάσεων «κρίσης» και καταστάσεων κινδύνου (risk assessment)
9. Εμβάθυνση σε ζητήματα κλειδιά, όπως:
Η σχέση συμβούλου συμβουλευόμενου
Εμπόδια και παρεμβολές στη ΔΕ, ακούσιοι συμβουλευόμενοι, πρόωρη εγκατάλειψη της συμβουλευτικής
10. Η αποτίμηση των στοιχείων που φέρνει στο φως η διαγνωστική εκτίμηση, το «μοίρασμα» τους με τους ενδιαφερόμενους, τη διεπιστημονική ομάδα στην ίδια ή άλλη υπηρεσία. Εφαρμογές αρχών ηθικής και Δεοντολογίας
11. Η ΔΕ στη συμβουλευτική πένθους, μετατραυματικού άγχους
Η ΔΕ στη συμβουλευτική στήριξη των φροντιστών στο πεδίο της υγείας και ψυχικής υγείας
12. Παρουσίαση των εργασιών που έχουν εκπονηθεί στο πλαίσιο του μαθήματος
13. Επανάληψη/ αποσαφήνιση εννοιών/ συζήτηση / Αξιολόγηση μαθήματος από τους/τις φοιτητές/τριες

Μαθησιακοί στόχοι:

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο συγκεκριμένο μάθημα θα είναι σε θέση να διακρίνουν ότι η ΔΕ είναι ένα φαινόμενο ιδιαίτερα σύνθετο, πολυσχιδές και εξελισσόμενο, και να γνωρίζουν τις βασικές επιλογές μεθόδου και θεωρητικής τεκμηρίωσης της διεξαγωγής της.

Θα είναι ικανοί να διεξάγουν μια ολοκληρωμένη διαγνωστική εκτίμηση και να είναι γνώστες των βασικών τεχνικών συλλογής, αξιολόγησης του υλικού καθώς και πολύσημης αποτίμησής του από κοινού με τον συμβουλευόμενο/τη συμβουλευόμενη αλλά και στο πλαίσιο διεπιστημονικής συνεργασίας.

Αξιολόγηση:

Η βαθμολογία θα προκύψει σε ποσοστό 40% από την ενεργό συμμετοχή στο μάθημα και την παρουσίαση των εργασιών, που θα ανατεθούν στη διάρκεια του εξαμήνου, και σε ποσοστό 60% από την τελική εξέταση.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Buchanan A. (1999). *What Works for Troubled Children? Family support for Children with Emotional and Behavioural Problems*. London: Barnardos.
- Dupper, D. (2003). *School Social Work. Skills and Interventions for effective practice*. New Jersey: Willey and sons.
- Milner J. and O' Bryne P. (1998). *Assessment in Social Work*. Macmillan. London.
- Roberts A. (επ.) (2000). *Crisis intervention handbook*. Oxford: Oxford University Press.
- Webb B. W. (2000). *Social Work practice with children*. NY. The Guilford Press
- Βεργέτη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία με οικογένειες σε κρίση*. Αθήνα: Τόπος.
- Καλλινικάκη, Θ. (2011). *Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική της Κοινωνικής Εργασίας*. Αθήνα: Τόπος (το κεφ 4).
- Μαλικιώση-Λοίζου Μ. (2011). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο (το κεφ 5).

Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 1

Διδάσκων: Άκης Γιοβαζολιάς

Περιγραφή

Ο βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με τις αρχές δεοντολογίας που διέπουν το επάγγελμα του Συμβουλευτικού Ψυχολόγου και Συμβούλου, με τις δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους συμβουλευόμενους, καθώς και με τις τεχνικές βασικών θεωρητικών σχολών της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας (Ψυχοδυναμική, Ανθρωπιστική, Γνωσιακή-Συμπεριφοριστική και Συστημική). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της Συμβουλευτικής Διαδικασίας, όπως η σημασία της συμβουλευτικής σχέσης, η ενσυναίσθηση, τα προσωπικά γνωρίσματα, ο ρόλος και οι λειτουργίες του Συμβουλευτικού Ψυχολόγου Συμβούλου και τα στάδια της συμβουλευτικής διαδικασίας. Επιπλέον στόχος του μαθήματος είναι η κατάδειξη της σημαντικότητας εννοιών όπως αυτές της αυτογνωσίας και προσωπικής ανάπτυξης, αλλά και της απόκτησης ενός Προσωπικού Μοντέλου Συμβουλευτικής.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα πραγματοποιούνται ασκήσεις, προβολές video και παιχνίδια ρόλων (role plays) ώστε οι εκπαιδευόμενοι να έχουν την δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής του διδασκόμενου υλικού. Το εργαστήριο έχει συμμετοχικό χαρακτήρα και στηρίζεται ιδιαίτερα στον κριτικό σχολιασμό των συζητούμενων θεμάτων.

Ενότητες που θα καλυφθούν

- Βασικές Αρχές Ηθικής και Δεοντολογίας του Συμβούλου
- Η φύση, οι στόχοι και οι λειτουργίες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, σύγκριση του ρόλου του Συμβουλευτικού Ψυχολόγου με άλλους ρόλους
- Η σημασία της Αυτο-βελτίωσης/Αυτογνωσίας
- Αρχές αποτελεσματικής ανατροφοδότησης
- Δεξιότητες Ενεργητικής Ακρόασης
- Τα στάδια της Συμβουλευτικής Διαδικασίας
- Θεραπευτικά Μοντέλα Συμβουλευτικής Ψυχολογίας (ανθρωπιστικό, υπαρξιστικό, ψυχοδυναμικό, γνωσιακό-συμπεριφοριστικό, συστημικό)
- Η πορεία προς την Σύνθεση και την ανάπτυξη ενός Προσωπικού Μοντέλου Συμβουλευτικής

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων βασίζεται σε 3 επίπεδα:

- α) Εβδομαδιαίες αναφορές προόδου οι οποίες έχουν στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας για αυτοπαρατήρηση και αναστοχασμό (self-reflection). Αναλύσεις απομαγνητοφωνήσεων επιμέρους δεξιοτήτων.
- β) Βιωματική εξέταση στην εφαρμογή των Δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου.

γ) Ανάλυση μαγνητοφωνημένης συνεδρίας (role play) σύμφωνα με τις αρχές της Μικροσυμβουλευτικής.

Καθώς το εργαστήριο έχει έντονο συμμετοχικό χαρακτήρα, η παρουσία καθώς και η συνολική συμμετοχή των εκπαιδευόμενων κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- British Psychological Society (2007). Division of Counselling Psychology. Guidelines for the professional practice of counselling psychology. Leicester: BPS
- Clarkson, P. (1995). The Therapeutic Relationship. London: Whurr.
- Corey, G. (2004). Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy. London: Wadsworth Publishing.
- Giovazolias, T. (2005). Counselling Psychology and the Integration of Theory, Research and Practice: A Personal Account. Counselling Psychology Quarterly, 18 (2), 161-168.
- Hough, M. (1998). Counselling Skills and Theory. London: Hodder & Stoughton.
- Ivey, A. E., Gluckstern, N. B. & Ivey, M.B. (1999). Συμβουλευτική Μέθοδος Πρακτικής Προσέγγισης (επιμ-μτφ. Μαλικιώση, Λ.) Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μαλικιώση-Λοϊζου, Μ. (2012). Συμβουλευτική Ψυχολογία. Αθήνα: Πεδίο
- McLeod, J. (2005). Εισαγωγή στη Συμβουλευτική. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Nelson-Jones, R. (2009). Βασικές Δεξιότητες Συμβουλευτικής (Επιστ. επιμ: Μ. Μαλικιώση- Λοϊζου). Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Palmer, S. & Woolfe, R. (2003). Integrative and Eclectic Counselling and Psychotherapy. London: Sage Publications.
- Woolfe, R., Strawbridge, S., Douglas, B. & Dryden, W. (Eds) (2010). Handbook of Counselling Psychology. 3rd Edition. London: Sage Publications.

ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ

Συμβουλευτική ομάδας- Τεχνικές παρέμβασης

.....
Διδάσκοντες: Αντωνία Παπαστυλιανού & Κλήμης Ναυρίδης

Περιγραφή

Το μάθημα έχει στόχο να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με την θεωρητική γνώση και βιωματική εμπειρία για τη λειτουργία, τους στόχους και την έκβαση συμβουλευτικής/ ψυχοθεραπευτικής ομάδας καθώς και την έρευνα σχετικά με την αποτελεσματικότητά της. Επιμέρους αναπτύσσονται οι ακόλουθες ενότητες:

- Η λειτουργία συμβουλευτικής/ ψυχοθεραπευτικής ομάδας στις διάφορες ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις. Τύποι ομαδικής συμβουλευτικής (ομάδες ψυχοεκπαίδευσης, ομάδες ψυχοθεραπευτικές, ομάδες απεξάρτησης κ.λπ). Σύσταση και λειτουργία ομάδας. Ο ψυχοθεραπευτής/ συμβουλευτικός ψυχολόγος: η εκπαίδευση και προσωπική του ανάπτυξη, η θέση του στην ομάδα, θέματα ηθικής και δεοντολογίας, ο πολιτισμικά επαρκής. Θέματα δεοντολογίας στη συμβουλευτική ομάδας (εχεμύθεια, τεχνικές χρήση και κατάχρηση κ.λπ). Συμβουλευτική κλειστής ομάδας (με ορισμένη αρχή και τέλος). Στάδια ομάδας. Τεχνικές ομαδικής συμβουλευτικής/ ψυχοθεραπείας. Αντιμετώπιση της αντίστασης, της μεταβίβασης / αντιμεταβίβασης). Ολοκλήρωση συμβουλευτικής ομάδας: Αποχωρισμός, ανατροφοδότηση, αξιολόγηση της ομάδας, follow-up. Εφαρμογές της ομαδικής συμβουλευτικής σε ομάδες παιδιών, εφήβων και ενηλίκων με ειδικά θέματα: επιθετικότητας στο σχολείο, επίλυσης συγκρούσεων, διεκδικητικότητας, μελέτης φοιτητών, κακοποιημένων γυναικών, εξαρτημένων ατόμων. Συμβουλευτική/ ψυχοθεραπεία ανοικτής ομάδας: Οργάνωση και λειτουργία ψυχοθεραπευτικής ομάδας συστημικής προσέγγισης. Στάδια θεραπείας. Η θέση του θεραπευτή. Οι τεχνικές. Το γενεόγραμμα. Η αφήγηση ως μέσο θεραπείας. Η αφήγηση ως εργαλείο στην έρευνα για την ολοκλήρωση της θεραπείας.

Οι ΜΦ θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν διεργασίες θεραπευτικής ομάδας διαφορετικών τύπων σε video και να κάνουν παρατηρήσεις και σχόλια.

*Δύο μαραθώνιες βιωματικές συναντήσεις θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο του μαθήματος κατά τη διάρκεια δύο Σαββατοκύριακων με διάστημα ενός μηνός μεταξύ τους.

Αξιολόγηση:

Το μάθημα αξιολογείται συνυπολογίζοντας μια προφορική παρουσίαση σε θέμα που θα δοθεί κατά τις πρώτες συναντήσεις και σε δύο γραπτές εργασίες του εξαμήνου με αναλογία 2.5:2.5:5 αντιστοίχως. Η προφορική παρουσίαση παραδίδεται σε μορφή ppt (power- point). Η προσωπική παρουσία στις βιωματικές συναντήσεις (μαραθώνιοι) θεωρείται απαραίτητη.

Βιβλιογραφία

- Bieling, P.J., MacCabe, R.E., & Antony, M.M. (2006). *Cognitive-Behavioral Therapy in Groups* NY: Guilford Pub.
- Corey, G. (1990). *Theory and Practice in Group counseling*. Pacific Grove, California: Brook / Cole Publishing Company.
- Corey, M. S., & Corey, G. (2002). *Groups. Process and Practice*. Pacific Grove, California: Brook / Cole Publishing Company.
- Feltham, C., & Horton, I. (2006). *The SAGE Handbook of Counselling and Psychotherapy*. London: Sage.
- Foulkes, S. H. (1964). *Group Analytic Psychotherapy. Method and Principles*. London: Karnac.
- Ναυρίδης, Κ. (2005). *Ψυχολογία των ομάδων*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Παπαστυλιανού, Α. (2006). Ομαδική ψυχοθεραπεία: Μετανεωτερικές εξελίξεις και το Συνθετικό- Συστημικό Μοντέλο, *Ψυχολογία*, 13 (1), 30-55.
- Yalom, I. D. (1985). *The Theory and Practice of Group Psychotherapy*. BasicBooks-A Division of Harper Collins Publishers.
- *International Journal of Group Psychotherapy* - Published by the American Group Psychotherapy Association (A.G.P.A.). N.Y.: The Guilford Press.

Περισσότερη ξενόγλωσση βιβλιογραφία παρέχεται ανάλογα με την ενότητα του μαθήματος

Μεθοδολογία έρευνας 2 (Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων)

.....
Διδάσκουσες: Φιλία Ίσαρη & Αθηνά Ανδρουτσοπούλου

Περιγραφή

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση της σημασίας της ποιοτικής έρευνας για το χώρο της συμβουλευτικής και η εξοικείωση των φοιτητών με τις εφαρμογές της μέσα από παραδείγματα και ασκήσεις. Στις θεματικές ενότητες περιλαμβάνονται αναφορές στο επιστημολογικό πλαίσιο και θεωρητικό υπόβαθρο της σύγχρονης ποιοτικής μεθοδολογίας, ενώ θα διδαχθούν οι βασικές μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων. Θα γίνουν εκτενείς αναφορές στα κύρια πεδία έρευνας στο χώρο της συμβουλευτικής, και θα δοθούν παραδείγματα ποιοτικής ανάλυσης. Κρίσιμα ερευνητικά ζητήματα, όπως η εγκυρότητα, θα ολοκληρώσουν το μάθημα αυτό.

Ενότητες

1. Εισαγωγή στην ποιοτική έρευνα :
 - α) Σύγκριση με την ποσοτική έρευνα.
 - β) Πλεονεκτήματα και περιορισμοί.
 - γ) Επιστημολογικό & Θεωρητικό Πλαίσιο.
2. Βήματα στην πορεία μιας ποιοτικής έρευνας: Από την επιλογή αντικειμένου στη συγγραφή.
3. Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στην Ψυχολογία :
 - α) Συνέντευξη σε βάθος.
 - β) Ομάδες Εστίασης.
 - γ) Επιτόπια έρευνα και συμμετοχική παρατήρηση.
 - δ) Θεμελιωμένη Θεωρία.
4. Ποιοτική έρευνα στην Συμβουλευτική και Ψυχοθεραπεία:
 - α) Κύρια πεδία έρευνας.
 - β) Μελέτη μίας ή πολλών περιπτώσεων.
5. Μετανεωτερικά μοντέλα ποιοτικής ανάλυσης :
 - α) Ανάλυση λόγου.
 - β) Αφηγηματική ανάλυση: Περιεχόμενο και Μορφή.
6. Κρίσιμα θέματα στην ποιοτική έρευνα :
 - α) Έννοια της εγκυρότητας και αξιοπιστίας.
 - β) Ερευνητικός αναστοχασμός.
 - γ) Δεοντολογία.

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνει μέσω ανάθεσης εργασίας όπου θα κριθεί ο βαθμός κατανόησης και αποτελεσματικής εφαρμογής βασικών μεθόδων συλλογής και ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων στο πεδίο της συμβουλευτικής.

Προτεινόμενη ενδεικτική βιβλιογραφία

- Dallos, R. & Vetere, A. (2005). *Researching psychotherapy and counseling*. Berkshire: Open University Press.
- Ιωσηφίδης, Θ. (2008). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική.
- Λυδάκη, Α. (2001). *Ποιοτικές μέθοδοι της κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- McLeod, J. (2001). *Qualitative research in counseling and psychotherapy*. London: Sage.
- Mason, J. (2004). *Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Συμβουλευτική ζευγαριού και οικογένειας-Τεχνικές παρέμβασης

Διδάσκουσες: Αναστασία Τσαμπάρλή & Αριάδνη Στογιαννίδου

Περιγραφή

Η συμβουλευτική οικογένειας και ζεύγους υιοθετεί διαφορετικά θεωρητικά μοντέλα και αντίστοιχες μεθοδολογίες κλινικής παρέμβασης. Ωστόσο, οι διαφορετικές σχολές έχουν ως κοινό σημείο αναφοράς τη συστημική θεώρηση. Πρόκειται για μια μετα-θεωρία στο πλαίσιο της οποίας αναπτύχθηκαν επί μέρους παραδείγματα.

Στα πλαίσια του μαθήματος “Συμβουλευτική ζευγαριού και οικογένειας. Τεχνικές παρέμβασης” θα αναπτυχθούν οι βασικές θεωρητικές θέσεις του συστημικού θεωρητικού υποδείγματος και τα κύρια επιμέρους θεωρητικά μοντέλα της οικογενειακής θεραπείας καθώς και οι τεχνικές παρέμβασης του κάθε μοντέλου.

Συγκεκριμένα το μάθημα πραγματεύεται τα εξής: το Συστημικό (σχολή του Palo Alto), το Δομικό (Minutchin), το Γνωστικο-συμπεριφοριστικό, το Ψυχοδυναμικό (σχολή των αντικειμενότροπων σχέσεων), το Αφηγηματικό.

Τέλος, θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στη κλινική παρέμβαση σε συγκεκριμένα προβλήματα στην οικογένεια και το ζευγάρι (Οικογένεια και μαθησιακές δυσκολίες, διάγνωση και παρέμβαση στα “δύσκολα ζευγάρια”, αναγνώριση και διαχείριση ενδο-οικογενειακής βίας, οικογένεια και χρόνιες σωματικές και ψυχικές ασθένειες).

Ενότητες μαθημάτων

1. Ενότητα Η πορεία εξέλιξης της συστημικής προσέγγισης και οι βασικές της αρχές.

Στην ενότητα αυτή θα γίνει αναφορά στην πορεία διαμόρφωσης της συστημικής θεωρίας και τις βασικές της θεωρητικές παραδοχές.

2. Ενότητα Δομική θεραπεία οικογένειας

Η ενότητα αυτή αναφέρεται στην οργάνωση και δομή της οικογένειας (όρια, ιεραρχία ανάμεσα στο γονεϊκό και στο αδελφικό υποσύστημα, κ.λ.π.). Στην ενότητα θα παρουσιαστούν οι βασικές αρχές του μοντέλου και οι τεχνικές παρέμβασης στη συμβουλευτική πράξη.

3. Ενότητα Οικογενειακή θεραπεία μέσω αφήγησης

Εντάσσεται στα μεταμοντέρνα μοντέλα οικογενειακής θεραπείας (κοινωνικός κονστρουξιοσμός).

Βασική υπόθεση στη θεωρία αυτή είναι ότι οι άνθρωποι πλάθουν ιστορίες για τη ζωή τους και βλέπουν τον εαυτό τους μέσα από τις ιστορίες αυτές. Στη θεραπευτική διαδικασία, ο θεραπευτής με την οικογένεια φτιάχνουν νέες ιστορίες που «λύνουν τα προβλήματα». Στην ενότητα αυτή θα γίνει παρουσίαση των θεωρητικών θέσεων και του τρόπου εφαρμογής στη θεραπευτική πράξη.

4. Ενότητα: Το ψυχοδυναμικό μοντέλο οικογένειας και ζεύγους.

θεωρίες που δρομολόγησαν την ψυχαναλυτική προσέγγιση της οικογένειας.

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τις βασικές εννοιολογικές δομές της ψυχαναλυτικής θεωρίας, οι οποίες κατέστησαν δυνατή τη διατύπωση μιας

θεωρίας της αλληλεπίδρασης. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στις αλλαγές που προέκυψαν στην ψυχαναλυτική θεωρία από την διατύπωση της θεωρίας των αντικειμενότροπων σχέσεων μέχρι σήμερα και τη σύνδεσή τους με την οικογενειακή θεραπεία.

5. Ενότητα: *Γνωστικοσυμπεριφορική προσέγγιση στη συμβουλευτική ζευγαριού και οικογένειας.* Η γνωστικοσυμπεριφορική προσέγγιση είναι περισσότερο γνωστή ως προσέγγιση ατομικών προβλημάτων, όμως υπάρχουν πολλές εφαρμογές στο χώρο των διαπροσωπικών σχέσεων και οικογενειακής θεραπείας. Θα αναπτυχθούν οι βασικές θεωρητικές θέσεις της προσέγγισης και στη συνέχεια θα δοθούν παραδείγματα εφαρμογής της στη συμβουλευτική ζευγαριών καθώς και στη συμβουλευτική οικογένειας.

6. Ενότητα: *Οικογένεια και διαφορετικότητα.*

Γίνεται αναφορά στα ιδιαίτερα ψυχοδυναμικά χαρακτηριστικά οικογενειών που βιώνουν ιδιαίτερες συνθήκες:

- Οικογένεια και πένθος
- Οικογένεια και χρόνια ασθένεια
- Οικογένεια και μαθησιακές δυσκολίες.
- Κλινική παρέμβαση στο «δύσκολο ζευγάρι»
- Οικογένειες με γονική ψυχική διαταραχή
- Ενδο-οικογενειακή βία

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση θα γίνει με βάση την εκπόνηση εργασιών που θα κάνουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, και οι οποίες θα είναι σχετικές με τα θέματα που θα διδαχθούν.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Crawley J., & Grant J.,(2008). Couple Therapy. China:Palgrave Macmilan, (Basic texts in counselling and psychotherapy).
- Gottman, S.(2004). The marriage clinic casebook. New York: W.W. Norton.
- Scharff, D. & Scharff, J.S. (2011). The concept of the link in psychoanalytic therapy. Couple and Family psychoanalysis. 1. σελ. 34-48.
- Ι. Μπίμπου-Νάκου (Επιμ.). (2005). Πλαίσια Στήριξης της Οικογένειας στην Πράξη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ι. Μπίμπου-Νάκου (Επιμ.). (2005). «Κι εγώ μπορώ να είμαι καλή μαμά!» Ψυχική Υγεία Γονέων και παιδιών. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Παπαδιώτη – Αθανασίου Β. (2006). Οικογένεια και όρια, Συστημική προσέγγιση, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Τσαμπαρλή, Α.(2004) Η ψυχαναλυτική προσέγγιση της οικογένειας. Αθήνα: Ατραπός.

Διάγνωση και Αξιολόγηση

Διδάσκοντες: *Ιωάννης Τσαούσης, Βαλέρια Πομίνι*

Περιγραφή

Στόχος του μαθήματος είναι να δώσει την ευκαιρία στους/στις φοιτητές/ριες να γνωρίσουν τις βασικές αρχές που διέπουν την ψυχολογική αξιολόγηση καθώς και τα πεδία εφαρμογής στα οποία αναπτύσσεται αυτή, με κύρια έμφαση τη συμβουλευτική ψυχολογία. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα θα περιλαμβάνει δύο βασικές ενότητες. Στο πλαίσιο της πρώτης ενότητας, οι φοιτητές/ριες θα έχουν την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τα διαφορετικά διαγνωστικά συστήματα-κριτήρια (π.χ. DSM-V, ICD-10) που χρησιμοποιούν οι ψυχολόγοι σε μία διαγνωστική διαδικασία, τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διάγνωση σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και συστήματα, τον τρόπο με τον οποίο συντάσσεται μια ψυχολογική έκθεση, καθώς και θέματα αναφορικά με τη διάγνωση και την αξιολόγηση ως μέρος της συμβουλευτικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο του δεύτερου μέρους του μαθήματος, οι φοιτητές/ριες θα έρθουν σε επαφή με τις βασικές αρχές που διέπουν την επιστήμη της ψυχομετρίας, τον κώδικα δεοντολογίας και τις προϋποθέσεις για την ορθή εφαρμογή των ψυχομετρικών εργαλείων, ενώ θα παρουσιαστούν τα κυριότερα ψυχομετρικά εργαλεία που χρησιμοποιούν οι ψυχολόγοι για τη μελέτη των δύο βασικών διαστάσεων της ανθρώπινης συμπεριφοράς (γνωστική και συναισθηματική) σε διαφορετικά πεδία (π.χ. στην κλινική πράξη, την εκπαίδευση, τον εργασιακό χώρο, κ.α.).

Ενότητες:

1. Η διάγνωση και τα σύγχρονα ταξινομικά συστήματα. Διάγνωση και αξιολόγηση ψυχικών διαταραχών σε ενήλικες
2. Διάγνωση και αξιολόγηση ψυχικών διαταραχών της παιδικής και εφηβικής ηλικίας
3. Η συνέντευξη αξιολόγησης με άτομα
4. Η συνέντευξη αξιολόγησης με οικογένειες
5. Η αξιολόγηση με βάση τις κύριες ψυχοθεραπευτικές προσεγγίσεις
6. Η διάγνωση και η αξιολόγηση ως μέρος της συμβουλευτικής διαδικασίας
7. Ψυχολογική Αξιολόγηση: Ιστορική Αναδρομή
8. Βασικές αρχές ψυχομετρικής θεωρίας
9. Κανόνες και αρχές ορθής χρήσης των ψυχομετρικών εργαλείων
10. Η Μέτρηση της Προσωπικότητας (Μέρος Α)
11. Η Μέτρηση της Προσωπικότητας (Μέρος Β)
12. Τα Προβολικά Τεστ

Οι εκπαιδευτικές συναντήσεις θα συμπεριλάβουν ένα θεωρητικό μέρος με αναφορές στη σύγχρονη βιβλιογραφία, ανάλυση κλινικών παραδειγμάτων, καθώς και βιωματικές ασκήσεις.

Αξιολόγηση:

Η αξιολόγηση του μαθήματος θα περιλαμβάνει δύο άξονες, καθένας από τους οποίους θα βαθμολογηθεί με 50%. Ο πρώτος άξονας αξιολόγησης θα περιλαμβάνει την διάγνωση και αξιολόγηση ενός ατόμου στα πλαίσια μιας συμβουλευτικής παρέμβασης. Αναφορικά με τον δεύτερο άξονα, οι φοιτητές/ριες θα χορηγήσουν, θα βαθμολογήσουν και θα αξιολογήσουν κάποια από τα εργαλεία που θα παρουσιαστούν στα πλαίσια του μαθήματος.

Προτεινομένη Βιβλιογραφία:

Ελληνόγλωσση:

- Κουλάκογλου, Κ. (2002). Ψυχομετρία και Ψυχολογική Αξιολόγηση (2η έκδ.). Αθήνα: Παπαζήσης.
- Μέλλον, Ρ. (1998). Ψυχοδιαγνωστικές Μέθοδοι. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Heiden L. (1997). Εισαγωγή στην Κλινική Ψυχολογία. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Boscolo, L. & Bertrando, P (2008). Ατομική Συστημική θεραπεία (επιμ. Μ. Καραντώνη & Σ. Ρούσσινος). Αθήνα: Μαΐστρος

Ξενόγλωσση:

- Anastasi, A. & Urbina, S. (1997). Psychological Testing (7th ed.). New York: Prentice-Hall.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Hough, M. (2006). Counselling Skills and Theory (2nd ed.). London: Hodder Education.
- Finn, S. E. & Tonsager, M. E.(1992). Therapeutic effects of providing MMPI-2 test feedback to college students awaiting therapy. Psychological Assessment, 4 (3), 278-287.
- Finn, S. E & Tonsager, M. E. (1997). Information gathering and therapeutic models of assessment: complementary paradigms. Psychological Assessment, 9(4), 374-385.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). Psychometric Theory (3rd ed.). New York: McGraw Hill.
- Palazzoli-Selvini, M., Boscolo, L., Cecchin, G. & Prata, G. (1980). Hypothesizing-Circularity-Neutrality: three guidelines for the conductor of the session. Family Process, 19(1), 3-12.
- Reckase, M. D. (1996). Test construction in the 1990s: Recent approaches every psychologist should know. Psychological Assessment, 8, 354-359.
- The British Psychological Society. (1983). Guidelines for a Code of Conduct for Psychologists. Bulletin of the British Psychological Society, 34, 481-489.

Η Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση

.....
Διδάσκουσες: Αγγελική Λεονταρή- Μαρία Μαλικιώση- Λοΐζου

Περιγραφή

Η συμβουλευτική στην εκπαίδευση στοχεύει στην ομαλή ένταξη των παιδιών και των νέων στο σχολικό και εκπαιδευτικό περιβάλλον, στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη προγραμμάτων αγωγής υγείας, στην πρόληψη και την αντιμετώπιση κάθε μορφής βίας στην εκπαίδευση και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών στο σχολικό περιβάλλον και ευρύτερα. Στοχεύει επίσης στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων επικοινωνίας και την ενδυνάμωση παιδιών και νέων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ή βρίσκονται σε ανάγκη, καθώς και στον περιορισμό της σχολικής διαρροής, κάτι που αποτελεί σημαντικό μέτρο για την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού και της ανεργίας στην μετέπειτα ενήλικη ζωή. Στο μάθημα, θα γίνει μία σύνδεση βασικών αρχών και τεχνικών της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας σε διάφορα επίπεδα με την εκπαίδευση. Στόχος είναι οι φοιτητές να ευαισθητοποιηθούν σε τρόπους ενσωμάτωσης των αξιών και των δεξιοτήτων της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας τόσο στην καθημερινή επαφή με τα παιδιά στην τάξη όσο και στο ευρύτερο σχολικό πλαίσιο.

Ενότητες

Οι ενότητες που θα καλυφθούν περιλαμβάνουν: (1) Δύο εννοιολογικά πλαίσια που αποτελούν τη βάση για αρκετά σύγχρονα σχολικά συμβουλευτικά προγράμματα: (α) το θεωρητικό πλαίσιο που βασίζεται στην προαγωγή της ψυχικής ανθεκτικότητας και της θετικής ανάπτυξης, και (β) το θεωρητικό πλαίσιο που βασίζεται στην ανάπτυξη της ικανότητας ή της επάρκειας, (2) Παρουσίαση επιλεγμένων θεωρητικών μοντέλων Σχολικής Συμβουλευτικής, (3) Ψυχολογική Διαλεκτική Συμβουλευτική με γονείς και εκπαιδευτικούς, (4) Συμβουλευτική με παιδιά: Βασικές αρχές, στάδια και κυρίαρχα θέματα (5) Σύνδεση βασικών αρχών και τεχνικών της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας σε διάφορα επίπεδα με την εκπαίδευση. Συγκεκριμένα: α) οι ατομικές και ομαδικές δεξιότητες συμβουλευτικής: εφαρμογές στην τάξη, β) συμβουλευτική ομηλικών: προγράμματα σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, γ) η αυτογνωσία, ο αναστοχασμός και η εποπτεία για τον εκπαιδευτικό, δ) η σπουδαιότητα της σχέσης εκπαιδευτικού - μαθητή για την πορεία της μάθησης

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα βασιστεί στην συνεκτίμηση της ενεργού συμμετοχής τους στο μάθημα και της ατομικής εργασίας που θα εκπονήσουν και θα παρουσιάσουν

Βιβλιογραφία

- Bor, R., Ebner-Landy, J., Gill, S., Brace, C. (2002). *Counselling in schools*. London: Sage.
- Bovair, K., McLaughlin, C. (2006) (Eds.). *Counselling in schools: A reader*. London: David Fulton Publishers.
- Edison Knapp, S and Jonsma, A (eds) (2002) *The School Counseling and School Social Work, Treatment Planner*, Wiley Publ.
- Edison Knapp, S and Jonsma, A (eds) *The School Counseling and School Social Work, Homework Planner*, Wiley Publ.
- Erford, B. (Ed.). (2004). *Professional school counseling: A handbook of theories, programs, and practices*. Austin, TX: PRO-ED.
- Ζαυμάκης, Γ και Κανδυλάκη, Α (2005) *Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας, Κριτική*
- Geldard, K. & Gedlard, D. (2010) *Η συμβουλευτική ψυχολογία στους εφήβους. Η προδραστική προσέγγιση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Geldard, K. & Gedlard, D. (2011) *Η συμβουλευτική ψυχολογία στα παιδιά. Θεωρία-Εφαρμογές*. Αθήνα: Πεδίο.
- Henderson, N., & Milstein, M. M. (2008). *Σχολεία που προάγουν την ψυχική ανθεκτικότητα*. Αθήνα: Εκδ. Τυπωθήτω.
- Hornby, G. Hall, C. & Hall, E. (Eds.), (2002). *Counselling Pupils in Schools. Skills and Strategies for teachers* (p.p 152 - 164). London: RoutledgeFalmer.
- Jennings, P. A & Greenberg, M.T (2009). *The Prosocial Classroom: Teacher Social and Emotional Competence in Relation to Student and Classroom Outcomes*. *Review of Educational Research*, 79, (1), 491 - 525.
- Κανδυλάκη, Α (2010). *Κοινωνική Εργασία σε Πολυπολιτισμικό Περιβάλλον*. Εκδ. Τόπος.
- Kottler, J. A. & Kottler, E. (2007). *Counselling skills for Teachers*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Korthagen, F. (2004). *In search of the essence of a good teacher: towards a more holistic approach in teacher education*, *Teaching and teacher education*, 20, 77-97.
- Leflot, G., Onghena, P. and Colpin, H. (2010). *Teacher-Child Interactions: Relations with Children's Self-Concept in Second Grade*, *Infant and Child Development*, 19, 385-405
- Μαλικιώση-Λοϊζου, Μ. (2011). *Η Συμβουλευτική Ψυχολογία στην εκπαίδευση*. Αθήνα: Πεδίο.
- Schokley, K.G. , Bond, H. & Rollins, J. (2008). *Singing in my Own Voice. Teacher's Journey Toward Self - Knowledge*. *Journal of Transformative Education*, 6, (3), 182 - 200.

- Weare, K. (2000). Promoting mental, emotional and social health: A whole school approach. London: Routledge.

Νέες τεχνολογίες και Συμβουλευτική

.....
Διδάσκουσα: Ευαγγελία Κούρτη

Περιγραφή

Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιαστούν και αναλυθούν θεωρητικά θέματα που αφορούν τη χρήση και την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) στον επιστημονικό και επαγγελματικό χώρο της συμβουλευτικής καθώς και στην εκπαίδευση συμβούλων. Παράλληλα, μέσω πρακτικών ασκήσεων, επιδιώκεται η ανάλυση διαφόρων μορφών διαμεσολαβημένης επικοινωνίας και λογισμικών συμβουλευτικής ώστε να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες την ικανότητα να αξιοποιούν τις δυνατότητες και τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι ΤΠΕ στη συμβουλευτική. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην προσφορά εξ αποστάσεως υπηρεσιών συμβουλευτικής μέσω Διαδικτύου.

Βασικά θέματα που θα αναπτυχθούν είναι: ιστορία, ρόλος, χρησιμότητα και όρια των ΤΠΕ στη συμβουλευτική, χρήση των ΤΠΕ σε διάφορα πλαίσια συμβουλευτικής (εκπαίδευση, ψυχική υγεία, άτομα με αναπηρία, επιμόρφωση κ.λπ.), βασικές μορφές (τηλέφωνο, βίντεο, Διαδίκτυο) και χαρακτηριστικά της διαμεσολαβημένης επικοινωνίας στη συμβουλευτική, ομοιότητες και διαφορές διαμεσολαβημένης και πρόσωπο με πρόσωπο επικοινωνίας στη συμβουλευτική, ατομική και ομαδική συμβουλευτική στο Διαδίκτυο, θέματα εικονικής πραγματικότητας στη συμβουλευτικής, είδη και αξιολόγηση λογισμικών συμβουλευτικής, ηθικά και νομικά ζητήματα της χρήσης των ΤΠΕ στη συμβουλευτική.

Αξιολόγηση:

Το μάθημα θα διεξαχθεί υπό μορφή διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων. Οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να αναλάβουν εκπόνηση ατομικής ή ομαδικής εργασίας, την οποία θα παρουσιάσουν στο μάθημα, πάνω σε ένα επιμέρους αντικείμενο της θεματικής του μαθήματος, το οποία θα επιλέξουν οι ίδιοι/ες σε συνεργασία με τη διδάσκουσα. Εκτιμάται επίσης η παρουσία και συμμετοχή στα μαθήματα και τις πρακτικές ασκήσεις.

Βιβλιογραφία:

- Goss, S., & Kate, A. (Eds.) (2003). Technology in Counselling and Psychotherapy. New York: Palgrave Macmillan.
- ΕΛ.Ε.ΣΥ.Π. (2008). Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου: «Η Χρήση των Νέων Τεχνολογιών στην Επαγγελματική Συμβουλευτική». Αθήνα: Ελληνική Εταιρεία Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού.

- Journal of Technology in Counselling <http://jtc.colstate.edu>
- Κούρτη, Ε. (2003). Η επικοινωνία στο Διαδίκτυο. Αθήνα: ελληνικά γράμματα.

Εφαρμογές της συμβουλευτικής στο χώρο της εργασίας – Επαγγελματική Συμβουλευτική/ Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας

.....
Διδάσκουσες: Χριστίνα Αθανασιάδου & Κυριακή Σωτηροπούλου

Περιγραφή

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στην Επαγγελματική Συμβουλευτική, η οποία είναι μια μορφή συμβουλευτικής υποστήριξης που στοχεύει στην ενίσχυση και διευκόλυνση της επαγγελματικής ανάπτυξης του έφηβου ή του ενήλικου ατόμου, ως διαδικασίας προσανατολισμού, επιλογής, εισόδου και προσαρμογής του σε ένα επάγγελμα ή εργασιακό περιβάλλον. Οι σύγχρονοι σύμβουλοι θα κληθούν να διαχειριστούν ποικίλα αιτήματα διερεύνησης της επαγγελματικής ταυτότητας των πελατών τους, όπως θέματα επιλογής σταδιοδρομίας, λήψης εκπαιδευτικών και εργασιακών αποφάσεων, διαχείρισης μεταβάσεων και επίλυσης συγκρούσεων ή προβλημάτων στον εργασιακό χώρο, καθώς και ζητήματα εργασιακού στρες και εξουθένωσης ή εξισορρόπησης της προσωπικής και εργασιακής ζωής. Μέσα από τη διεύρυνση των δεξιοτήτων συμβουλευτικής και την απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων επαγγελματικής συμβουλευτικής, οι φοιτητές/τριες θα εκπαιδευτούν στο πώς να διευκολύνουν το εξυπηρετούμενο άτομο, ώστε αυτό να ανακαλύπτει τις δεξιότητες, τα ενδιαφέροντα και τις εργασιακές του αξίες και να αναπτύσσει την αυτογνωσία του προκειμένου να λαμβάνει ορθές επαγγελματικές αποφάσεις, να σχεδιάζει αποτελεσματικά τη σταδιοδρομία του και να διευθετεί ώριμα τα ζητήματα που σχετίζονται με αυτή.

Γενικοί στόχοι του μαθήματος:

- (α) να γνωρίσουν φοιτητές/τριες τις σύγχρονες θεωρητικές-μεθοδολογικές προσεγγίσεις στην επαγγελματική συμβουλευτική και τον προσανατολισμό,
- (β) να εξοικειωθούν με τεχνικές και εργαλεία αξιολόγησης της επαγγελματικής ανάπτυξης, και
- (γ) να αποκτήσουν δεξιότητες επαγγελματικής συμβουλευτικής εφήβων, ενηλίκων και άλλων ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Θεματικές ενότητες

1. Εισαγωγή στην επαγγελματική συμβουλευτική/συμβουλευτική σταδιοδρομίας: Φύση-λειτουργίες-σκοπός-στάδια-διαδικασία.
2. Η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου και ο σχεδιασμός της σταδιοδρομίας. Βασικές Θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.

3. Μέθοδοι και εργαλεία διερεύνησης της επαγγελματικής ταυτότητας και ανάπτυξης της αυτογνωσίας: Επαγγελματικά Ενδιαφέροντα-Ικανότητες-Εργασιακές Αξίες.
4. Η επαγγελματική ικανοποίηση – Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις και εργαλεία αξιολόγησης.
5. Η συμβουλευτική για την πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού στρες - Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις και εργαλεία αξιολόγησης.
6. Λήψη εκπαιδευτικών /επαγγελματικών αποφάσεων - Επαγγελματική ωριμότητα-Επαγγελματική αναποφασιστικότητα.
7. Σχολικός επαγγελματικός προσανατολισμός. Η επαγγελματική ανάπτυξη των μαθητών/τριών.
8. Επιπλέον τεχνικές και εργαλεία αξιολόγησης στην επαγγελματική συμβουλευτική (καθοδηγούμενη φαντασίωση, παίξιμο ρόλων, εργασία στο σπίτι κ.α.).
9. Πολυπολιτισμική συμβουλευτική και συμβουλευτική με την οπτική του φύλου. Η επαγγελματική ανάπτυξη των γυναικών.
10. Συμβουλευτική «μεταβάσεων»: μετακινήσεις, απόλυση, και επανένταξη στην αγορά εργασίας.
11. Η συμβουλευτική για την εξισορρόπηση προσωπικής και εργασιακής ζωής.
12. Στοιχεία δεοντολογίας επαγγελματικής συμβουλευτικής.

Τρόπος αξιολόγησης φοιτητών

1. Συμμετοχή στο μάθημα (ασκήσεις/δραστηριότητες) 20%
2. Εξέταση ενδιάμεσης προόδου 30%
3. Τελική γραπτή εξέταση 50%

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

- Αθανασιάδου, Χ., & Τάζογλου, Ε. (2010). Επαγγελματική συμβουλευτική με την οπτική του φύλου. Στο Β. Δεληγιάννη-Κουϊμτζή, Χ. Αθανασιάδου & Α. Στογιαννίδου (Επ. Έκδ.), *Συμβουλευτική με την Οπτική του Φύλου* (σελ. 129-156). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Bobek, B. L., & Robbins, S. B. (2005). Counseling for career transition: Career pathing, job loss, and reentry. In S. D. Brown and R. W. Lent (Eds.) *Career Development and Counseling. Putting Theory and Research to Work* (pp. 625-650). New Jersey: Wiley.
- Goodman, L. A., et al. (2004). Training counseling psychologists as social justice agents. Feminist and multicultural principles in action. *The Counseling Psychologist*, 32(6), 793-837.
- Gyspers, N.C., Heppner, M.J. & Johnston, J.A. (2003). *Career*

Counseling.Process,Issues, and Techniques. 2nd edition, U.S.A.

- Κασσωτάκης, Μ. Ι. (Επ. Εκδ.) (2002). *Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός. Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Τυπωθήτω, Γιώργος Δαρδανός.
- Nathan, H., & Hill, L. (2006). *Επαγγελματική Συμβουλευτική* (Επιμ. Δ. Σιδηροπούλου –Δημακάκου). Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.
- Σιδηροπούλου-Δημακάκου, Δ. (2003). Επαγγελματική συμβουλευτική και πολιτισμική διαφορετικότητα. *Ψυχολογία*, 10 (2 & 3), 399- 413.
- Σωτηροπούλου, Κ. (2006). *Επαγγελματική Ικανοποίηση και Πηγές Εργασιακού Άγχους στις Ειδικότητες των Ενεργών Επαγγελματιών Μηχανικών στην Ελλάδα*. Διδακτορική Διατριβή, Τομέας Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Τιτήρου, Χ. (2010). *Τεχνικές αναζήτησης εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Turner, S. L., & Lapan, R. T. (2005). Promoting career development and aspirations in school-age youth. In S. D. Brown and R. W. Lent (Eds.) *Career Development and Counseling. Putting Theory and Research to Work* (pp. 417-440). New Jersey: Wiley.
- Van Esbroeck, R. (2008). Career guidance in a global world. In J. A. Athanasou and R. Van Esbroeck (Eds.) *International Handbook of Career Guidance* (pp. 23-44). Springer Science + Business Media B.V.
- Warr, P. (2002). *Psychology at Work* (5th Edition). Penguin books, London U.K.

Εργαστήριο Συμβουλευτικών Δεξιοτήτων- 2

.....
Διδάσκων: Άκης Γιοβαζολιάς

Περιγραφή του μαθήματος

Το συγκεκριμένο εργαστήριο αποτελεί ουσιαστικά την συνέχεια του Εργαστηρίου που διδάσκεται κατά το χειμερινό εξάμηνο. Στοχεύει στο να 'χτίσει' πάνω στις βασικές δεξιότητες του πρώτου εργαστηρίου, δίνοντας την ευκαιρία στους ΜΦ να εξελίξουν τις γνώσεις τους αλλά και να εφαρμόσουν σε ένα ασφαλές εκπαιδευτικό περιβάλλον προχωρημένες συμβουλευτικές δεξιότητες. Πιο συγκεκριμένα, οι ΜΦ θα εξοικειωθούν με δεξιότητες που στοχεύουν στην δημιουργία ενός ασφαλούς και επιτρεπτικού κλίματος κατά την συμβουλευτική πράξη, όπου θα μπορεί να επιτελείται αποτελεσματικά η αυτο-ανίχνευση και επεξεργασία των ζητημάτων των συμβουλευόμενων.

Ένας επιπλέον στόχος του εργαστηρίου είναι η προετοιμασία των ΜΦ για την πρακτική άσκησή τους σε πλαίσια κατά το δεύτερο έτος των σπουδών τους. Στο σημείο αυτό θα συζητηθούν θέματα που έχουν να κάνουν με την συνεργασία τους με άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας, με την επιστημονική καταγραφή των συνεδριών, την επικοινωνία με άλλους επαγγελματίες ψυχικής υγείας αλλά και την διεπαγγελματική συμβουλευτική σε εργασιακά πλαίσια.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας αλλά και του αναστοχασμού των παρεμβάσεων των ΜΦ αλλά και του αναπτυσσόμενου ρόλου τους ως Συμβουλευτικοί Ψυχολόγοι και Σύμβουλοι. Με το πέρας του εργαστηρίου, αναμένεται ότι οι ΜΦ θα έχουν κατακτήσει ένα επαρκές επίπεδο:

- α) ικανότητας δημιουργίας μιας ασφαλούς συμβουλευτικής σχέσης και
- β) κατανόησης των επιμέρους στοιχείων που διέπουν την συμβουλευτική διαδικασία, των θεμάτων που μπορεί να ανακύψουν σε αυτή, αλλά και των προσωπικών τους δυνατοτήτων και δυσκολιών κατά την εφαρμογή των δεξιοτήτων .

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα πραγματοποιούνται ασκήσεις, προβολές video και παιχνίδια ρόλων (role plays) ώστε οι εκπαιδευόμενοι να έχουν την δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής του διδασκόμενου υλικού. Το εργαστήριο έχει συμμετοχικό χαρακτήρα και στηρίζεται ιδιαίτερα στον κριτικό σχολιασμό των συζητούμενων θεμάτων.

Ενότητες που θα καλυφθούν

- Έναρξη, ενδιάμεσα στάδια και λήξη συμβουλευτικής διαδικασίας
- Ζητήματα αξιολόγησης και θεραπευτικού συμβολαίου
- Η σημασία της λεκτικής/μη λεκτικής επικοινωνίας κατά τη συνεδρία
- Εκπαίδευση σε προχωρημένες δεξιότητες συμβουλευτικής
- Η αναστοχαστικότητα στη συμβουλευτική διαδικασία
- Χειρισμός 'δύσκολων' καταστάσεων κατά την συμβουλευτική διαδικασία
- Συνεργασία/επικοινωνία με άλλους επαγγελματίες
- Διεπαγγελματική συμβουλευτική
- Η πορεία προς την Σύνθεση και την ανάπτυξη ενός Προσωπικού Μοντέλου Συμβουλευτικής Ψυχολογίας

Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων βασίζεται σε 4 επίπεδα:

- α) Εβδομαδιαίες αναφορές προόδου οι οποίες έχουν στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας για αυτοπαρατήρηση και ή αυτο-αναστοχασμό (self-reflection). Αναλύσεις απομαγνητοφωνήσεων επιμέρους δεξιοτήτων.
- β) Βιωματική εξέταση στην εφαρμογή των Δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου.
- γ) Ανάλυση μαγνητοφωνημένης συνεδρίας (role-play) σύμφωνα με τις αρχές της Μικροσυμβουλευτικής.
- δ) Βιντεοσκόπηση / κριτική ανάλυση συνεδρίας (role-play)

Καθώς το εργαστήριο έχει έντονο συμμετοχικό χαρακτήρα, η παρουσία καθώς και η συνολική συμμετοχή των εκπαιδευόμενων κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- BACP (2007). *Ethical framework for good practice in counselling and psychotherapy*, (2nd ed). Rugby: BACP.
- Castonguay, L.G. (2000). A common factors approach to psychotherapy training. *Journal of Psychotherapy Integration*, 10, 263-282.
- Cooper, M. (2007). Humanizing psychotherapy. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 37 (1), 11-16.
- Cooper, M., & McLeod, J. (2007). A pluralistic framework for counselling and psychotherapy: Implications for research. *Counselling and Psychotherapy Research*, 7 (3), 135-143.
- Cooper, M. & McLeod, J. (2011). *Pluralistic Counselling and Psychotherapy*. London: Sage.
- Lowndes, L. & Hanley, T. (2010). The challenge of becoming an integrative counsellor: The trainee's perspective. *Counselling and Psychotherapy Research*, 10 (3): 163-172
- Norcross, J. C., & Goldfried, M. R. (2005). *Handbook of psychotherapy integration* (2nd ed.). New York: Oxford University Press.
- Oteiza, V. (2010). Therapists' experiences of personal therapy: A descriptive phenomenological study. *Counselling and Psychotherapy Research*, 10(3), 222-228

- Prochaska, J. O., & Norcross, J. C. (2010). *Systems of psychotherapy: A transtheoretical analysis* (7th ed.). Pacific Grove, CA: Brooks/Cole.
- Velleman, R. & Aris, S. (2010). *Counselling and Helping, (2nd ed)*, New York: Wiley-Blackwell
- Williams, F., Coyle, A., & Lyons, E. (1999). How counselling psychologists view their personal therapy. *British Journal of Medical Psychology*, 72, 545-555.

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2013-2014		
Παρασκευή	10 Ιανουαρίου 2014	Εγγραφές νέων μεταπτυχιακών φοιτητών
Δευτέρα	13 Ιανουαρίου 2014	Έναρξη χειμερινού εξαμήνου
Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν την Δευτέρα 13 Ιανουαρίου 2014 και λήγουν την Παρασκευή 11 Απριλίου 2014		
Πέμπτη	30 Ιανουαρίου	Αργία – Τριών Ιεραρχών
Δευτέρα	3 Μαρτίου	Αργία –Καθαρά Δευτέρα
Τρίτη	25 Μαρτίου	Αργία- Ευαγγελισμός Θεοτόκου
Δευτέρα -Παρασκευή	14-25 Απριλίου 2014	Παράδοση εργασιών χειμερινού εξαμήνου ή/και εξετάσεις
Δευτέρα -Παρασκευή	28/4 -9/5 2014	Κατάθεση βαθμολογίας μαθημάτων χειμερινού εξαμήνου
Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου αρχίζουν τη Δευτέρα 28 Απριλίου και λήγουν Παρασκευή 25 Ιουλίου 2014		
Δευτέρα	28 Απριλίου	Έναρξη εαρινού εξαμήνου
Πέμπτη	1 ^η Μαΐου	Αργία-Πρωτομαγιά
Δευτέρα	9 Ιουνίου	Αργία-Αγίου Πνεύματος
Δευτέρα-Τρίτη	1-9 Σεπτεμβρίου 2014	Παράδοση εργασιών εαρινού εξαμήνου ή/και εξετάσεις
Τετάρτη -Παρασκευή	10-19 Σεπτεμβρίου 2014	Κατάθεση βαθμολογίας μαθημάτων εαρινού εξαμήνου

(σελίδα εξωφύλλου)

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΗΣ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ**

**ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ**

ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ-ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**«ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ, ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(ΤΙΤΛΟΣ)

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΟΝΟΜΑ - ΕΠΙΘΕΤΟ

A. M.: 093..

Ακαδ. έτος 2014-15

Η Τριμελής Επιτροπή:

Επόπτρια/Επόπτης

....., π.χ. Καθηγήτρια

Μέλος

....., Καθηγήτρια

Μέλος

.....,

ΑΘΗΝΑ 2015

Περιεχόμενα – (I/II λατινική αρίθμηση σελίδων)

(1^η σελ.)

Περίληψη (περίπου 15 σειρές)

Λέξεις κλειδιά: (π.χ) Τεχνικές συστημικής προσέγγισης, ομαδική ψυχοθεραπεία, ρόλος του θεραπευτή (3-4 λέξεις βασικές στο θέμα που αναπτύσσετε)

(2^η σελ. κ. εξής)

A. Θεωρητικό υπόβαθρο (περίπου 1/4 συνόλου)

Ορισμοί, θεωρίες, απόψεις κ.λπ

Αν χρειάζεται να αριθμήσετε χρησιμοποιείτε ελληνική αρίθμηση.

Μην χρησιμοποιείτε bullets (τελείες) στο κείμενο.

Σκοπός της έρευνας. Ερωτήματα/ υποθέσεις

B. Μεθοδολογία (1/4 συνόλου)

Δείγμα

(πίνακες)

Εργαλεία –περιγραφή τους (αξιοπιστία, παραδείγματα προτάσεων κ.λπ)

/ Αξιοπιστία ποιοτικής έρευνας συνέντευξης

Διαδικασία

Γ. Αποτελέσματα: Στατιστική ανάλυση (είδη τεστ που χρησιμοποιήθηκαν κ.λπ, πίνακες, γραφήματα) (1/4 συνόλου)

/ Ή Ποιοτική ανάλυση (π.χ –Grounded theory- Τρόπος εξαγωγής των κατηγοριών κ.λπ).

Μία σελίδα από συνέντευξη με τμήματα δεδομένων (data segments) να παρατεθεί ως δείγμα. (Μια ολόκληρη συνέντευξη να μπει στο παράρτημα).

Ανάλυση των κατηγοριών κατά το νόημα

(ανάπτυξη περίπου 2 σελίδες).

Δ. Συζήτηση (περίπου 2 σελ.)

Ε. Προτάσεις σχετικά με την αξιοποίηση των ευρημάτων από την Συμβουλευτική Ψυχολογία.

Στ. Περιορισμοί (10 -15 σειρές)

Ζ. Συμπεράσματα / Κατακλείδα (10-15 σειρές)

Βιβλιογραφία - Με το σύστημα APA style (αλφαβητικά ελληνικά & αγγλικά χωριστά)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο παράρτημα τοποθετούνται κλίμακες, σχήματα, πίνακες έγγραφα κ.λπ. (έτσι εξοικονομείται χώρος στο βασικό κείμενο).

*Για την εργασία χρησιμοποιούνται πεζά γράμματα, μαύρου χρώματος, τύπου Times New Roman, μεγέθους 12 (στις υποσημειώσεις: 10) με μεσοδιάστημα 1.5. Οι υποσημειώσεις τίθενται στο τέλος κάθε σελίδας, με ενιαία αρίθμηση για όλη την εργασία. Έμφαση εντός του κειμένου μπορεί να δίνεται με τη χρήση italics. Τονισμένες λέξεις (**bold**) μπορεί να χρησιμοποιούνται μόνο στους τίτλους των κεφαλαίων.*

Η έκταση της διπλωματικής εργασίας δεν πρέπει να ξεπερνάει τις 15.000 λέξεις

****Η ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΕΡΟΥΣ / ΟΛΟΚΛΗΡΩΝ ΠΑΡΑΓΡΑΦΩΝ ΑΠΟ ΑΛΛΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΔΙΚΗΜΑ**

